

UYARI

Netsis Yazılım paketleri, kullanım kılavuzları ve disketleriyle tüm telif haklarının NETSİS YAZILIM SAN. VE TİC. A. Ş.' ne ait olduğu T.C. KÜLTÜR BAKANLIĞI 071 üretici koduyla saptanmıştır.

Yazılımlarımız 5846 sayılı Fikir ve Sanat eserlerini koruma yasası ve 14/06/1991 tarihli 20901 sayılı resmi gazetede yayımlanan 765 sayılı Türk Ceza Kanununa eklenen 525-a maddesi ile korunmaktadır.

Bu yasalar çerçevesinde, izinsiz olarak kopyalayan, nakleden ve çoğaltan kişiler için suç ve 1-3 yıl arası hapis ile 1-15 milyon arası ağır para cezası oluşur.

Dolayısıyla yazılımlarımızın kopyalanması, nakledilmesi, çoğaltılması ve izinsiz kullanılması yasaktır.

[Maliyet Muhasebesi Modülü]

İçindekiler	Sayfa
[Maliyet Muhasebesi Modülü]	2
Genel Bakış	4
Amaç	4
Maliyet Muhasebesi İçin Modüler Tanımlamalar	5
Parametre Girişi	12
Mamul Ana Grup Kayıtları	24
Mamul Grup Kodu Kayıtları	28
İşlem Sırası Tanımlama	32
Maliyet Hesaplatma Öncesi Modüler Çalışmalar	34
Maliyet Hesaplatma Adımları	44
Maliyet Bilgi Girişi	51
Sarf Girişi	52
İşlemler	53
Ana Grup Kodu Değişikliği	53
Grup Kodu Değişikliği	54
Kod İlişki Kontrolü	54
İmalat Defteri Hazırlığı	55
Hızlı Mamul Yarı Mamul Kaydı	56
Standart Maliyet İşlemleri	57
Reçeteden Mali Sarf Oluşturma	57
Malisarfıdan Maliyet Oluşturma	58
Detaylı Maliyet Analizi	58
Raporlar	65
Detaylı Maliyet Listesi	65
Özet Maliyet Listesi	67
Mamul Ana Grup Kodu Raporu	68
Mamul Grup Kodu Raporu	69
Ana Grup Kodu Bazında Mamul Raporu	70
Mamul Bazında Sarf Raporu	71
Hammadde Bazında Sarf Raporu	72
Örnek Bir Muhasebe Hesap Planı	73
Gözden Geçirme	77

Genel Bakış

- Maliyet Muhasebesi İçin Modüler Tanımlamalar
- Parametre Girişi
- Mamul Ana Grup Kayıtları
- Mamul Grup Kodu Kayıtları
- İşlem Sırası Tanımlama
- Maliyet Hesaplatma
- Maliyet Bilgi Girişi
- Sarf Girişi
- İşlemler
- Raporlar

Amaç

- Sanayi işletmelerinin ürettiği mamul/yarı mamullerin maliyetinin bulunması.
- Yönetim destek raporlarının sağlanmasıdır.

Üretim işletmelerinde satılan malın maliyetinin doğru olarak hesaplanabilmesi, pratik ve yeterli bir maliyet muhasebesi yöntemine bağlıdır. Üretim işletmelerinin uyguladıkları maliyet yöntemlerine göre satılan malın maliyetinin saptanması değişiklik gösterebilir. Sizler bu verdiğimiz basit örnekler ışığında, firmanıza ait maliyet muhasebesi için gerekli çalışmaları yapmalı ve bilgilerinizi uyarlamalısınız.

Netsis programı maliyet muhasebesinde ;

- Aylık Ağırlıklı Ortalama/LIFO/FIFO yöntemi ile Safha maliyeti desteği,
- Safha içinde safha desteği,
- Demirbaş/ Personel/ Üretim/ Stok/ Muhasebe entegrasyonu,
- Tanımlanabilir maliyetler,
- Serbest dağıtım anahtarları,
- Standart/ Fiili/ Detaylı maliyet,
- Stokta durma maliyeti,
- Ay / Yıl bazında üretim ve sarf bilgilerinin saklanması,
- Otomatik muhasebe işlemleri desteklenmektedir.

2 ayrı maliyet söz konusudur.

Sinai Maliyet: Malzeme, işçilik ve genel üretim giderlerinden oluşur. 710,720,730

Ticari Maliyet: Ar-Ge, pazarlama, yönetim giderlerinin ilavesi ile meydana gelir. 750, 760, 770

Maliyet Muhasebesi İçin Modüler Tanımlamalar

Maliyet Muhasebesi modülü, Stok, Üretim, Fatura, Muhasebe ve Entegrasyon modülleri ile entegre, Personel, Demirbaş programları ile bağlantılı çalışmaktadır. Maliyet muhasebesi modülünden kayıt ve işlem yapılabilmesi stok, üretim, fatura, ve muhasebe modüllerindeki kayıtların eksiksiz girilmiş olmasını gerektirir. Bunlar;

- **Stok modülünde;** parametre girişinden maliyet sistemi parametresinin işaretlenmesi, hammadde, mamul ve yarı mamul stok sabit kayıtlarının ayrı ayrı tanımlanması,
- **Muhasebe modülünde;** Muhasebe hesap planının eksiksiz girilmesi,
- Üretimler reçeteler ile yapılıyor ise **Üretim Modülünde;** ürün reçetelerinin yaratılmış olmasıdır.

Bu kitapda, üretimi iki aşamadan oluşan bir A firmasını ele alacağız:

A firmasında, 1. aşamada iki ayrı yarımamul üretilmekte, 2. aşamada ise bu yarımamuller kullanılarak bir mamul üretilmektedir. Bu bilgiler ışığında, A firmasının maliyet muhasebesi kurulumunu sırasıyla göreceğiz.

Stok Modülü Tanımlamaları

Parametre Kayıtları

Stok Parametre Kayıtları

Genel | Kullanıcı Tanımlı Sahalar

Miktarlar için Ondalık Hane: 0

Cari Bilgisi Aransın? ☐ Özel Fiyat Sistemi ☒

Grup Açıklama ☐ Üretici Kodunda Barkod Kontrolü ☐

Lokal Depo Uygulaması ☒ Karma Koli Uygulaması? ☐

Check Digit Kontrolü ☐ Sayımda Açıklama ve Fiş No Girilsin ☐

Maliyet Parametreleri

Maliyet Sistemi ☒ Şubeler Dahil Maliyet Sistemi ☐

Maliyet Tipi: FIFO (Aylık Ağırlıklı Ortalama, FIFO, LIFO)

Tamam İptal

Maliyet muhasebesi kayıtlarının oluşturulabilmesi ve entegre işlemlerinin yapılabilmesi için ilk işlem, Stok Modülündeki/Parametre girişi bölümünden maliyet sistemini sorgulayan parametrenin işaretlenmesi ve maliyet tipinin seçilmesidir.

Maliyet sisteminin işaretlenmesi sayesinde, Stok Modülü/İşlemler/Maliyet Oluşturma bölümünün çalışması ile oluşan değerler, stok kayıtları ek sahalardaki birim maliyet sahasına program tarafından atanacaktır. (İlk madde ve Ambalaj malzemeleri için.)

Stok Sabit Kayıtlarının Tanımlanması

Stok Kartı Kayıtları

Stok Kartı 1 | Stok Kartı 2 | Fiyatlar | Ek Bilgiler | Kul.Tan.Sahalar | Tutar/Miktar Bilgileri | Stok Bilgisi | Lokal Depo Bakış

Stok Kodu: 002

Stok Adı: DONDURMA (MEYVALI)

İngilizce İsim:

Ölçü Birimi: 1 AD, 2 KG, 3 GR

KDV: Satış KDV Oranı: 18, Alış KDV Oranı: 18

Risk Süresi: 10

Fiyat Birimi: 2 KG, Zaman Birimi: GÜN

Depo Kodu: 2, Muh. Detay: 10

Stok Kodu	Stok Adı	Ölçü	Ölçü	Pay-1	Payda-1	Ölçü
0001	DENEME STOĞU	AD	KG	1	1	AD
001	DENEME STOĞU 2	AD	KG	20	1	AD
>> 002	DONDURMA (MEYVALI)	AD	KG	5	1	GR
003	DONDURMA (KAKAOLU)	KG	BD	1	5	AD
004	BAKLAVA (CEVİZLİ)	KG	TP	1	1	AD
005	BAKLAVA (FISTIKLI)	KG	TP	1	6	AD
006	ŞÖBİYET	KG	TP	1	6	AD

Maliyet muhasebesi için ön çalışmaların ilk etabı stok kayıtlarının tanımlanmasıdır. Maliyet muhasebesini oluşturmak için tüm hammadde, yarı mamul ve mamulleri stok sabit kayıtlarından tanımlamanız gereklidir.

A firmasının stokları aşağıda görüldüğü şekilde kodlanmıştır. A firmasında YM1 ve YM2 üretilmekte, bu iki yarımamul MM1'in üretiminde kullanılmaktadır.

Hammaddeler

H1	Hammadde 1
H2	Hammadde 2
H3	Hammadde 3

Mamul Grubu 1

MM1	Mamul 1
-----	---------

Yarımamul Grubu

YM1	Yarımamul 1
YM2	Yarımamul 2

Ambalaj Malzemeleri

AMB1	Ambalaj Malzemesi
------	-------------------

Stok kayıtlarınızın oluşturulmasında maliyet muhasebesine yönelik önemli noktalar şunlardır;

- Stok kartı kayıtlarında aynı maliyet grubuna ait olan stok kayıtlarının **ölçü birimlerinin** aynı standartta oluşturulmasına dikkat etmeliyiz.
- Tüm stok kayıtlarınızın, ek bilgi giriş ekranında tanımlanan, **türü ve mamul grup kodlarının** girilmiş olmasına dikkat etmeliyiz.

- Stok kartlarındaki tanımlamalardan önce Maliyet Muhasebesi modülündeki Mamul Grup Kodu tanımlamalarının yapılmış olması gerekmektedir. Mamul grup kodu, ileride anlatılacak olan Maliyet Muhasebesi modülünden tanımlanan maliyet grup kodunun girileceği sahadır. Bu sahada, maliyet grup kodlarının rehberine ulaşılabilir. Maliyet grup kodlarının tanımlanması ile ilgili ayrıntılı açıklamaları maliyet muhasebesi tanımlamaları bölümde bulabilirsiniz.
- Türü, maliyet hesaplamaları için belirteç olan sahadır. Maliyet muhasebesi modülünden oluşan mahsupta kullanılan hesaplar, bu sahadaki türe göre değişmektedir. Bu sahada mamul, yarı mamul ve yan ürün olarak tanımlanan stok kodları için mamul grup kodu mutlaka girilmelidir. Örneğimize göre MM1 kodlu stok için Mamul tipi seçilmiştir. Ayrıca yine yukarıda kodlama örneklemesini verdiğimiz stok kodlarından H1,H2,H3 için bu saha İlkmadde, YM1 ve YM2 için Yarımamul olarak belirtilmelidir. Üretimde ambalaj için kullanılan AMB1 için Ambalaj Malzemesi olarak işaretlenmelidir

Muhasebe Hesap Planının Tanımlanması

Maliyet ana grupları (ana ürün merkezleri), aynı zamanda Esas Üretim Gider Yeri merkezleridir. Tanımlamaların düzgün yapılabilmesi için, Muhasebe Modülündeki hesap kodlarının üretim gider yerleri bazında açılmış olması gerekmektedir. Kullanıcı firmalar, bu konuda kendileri karar verebilirler. Eğer muhasebede hesap planı detaylanmadan, referans kodu sistemi ile çalışılıyorsa ana ürün merkezi

tanımlamalarında da referans kodlarını kullanarak maliyet hesaplamalarını oluşturulabilir. (Referans kodları ile ilgili ayrıntılı bilgiyi Muhasebe Kitabında bulabilirsiniz)

Maliyet hesapları, muhasebe hesap planında ürün bazında detaylandırılmadan oluşturulabilir. Fakat ana hesap bazında sarf, maliyet ve satılan malın maliyeti mahsuplarının işlemleri çok zor, sektörel bazda da bazen imkansızdır. Bu durumda, maliyet hesaplamalarının çekirdeği olan hammadde, yarı mamul ve mamul hesaplarının detaylandırılması, kontrol işlemlerini kolaylaştıracaktır.

Ürün bazında detaylı maliyet hesaplamalarında, 26/12/1992 tarih ve 21447 sayılı Tek Düzen Hesap Planı ile ilgili tebliğ bunların çeşitlendirilmesini yani ana ürün merkezlerine, yan ürün merkezlerine (yardımcı üretim merkezlerine) ve masrafın nevine göre gruplandırılmasını gerekli görmektedir.

Ana ve yardımcı ürün merkezleri, işletmelerin isteklerine göre detaylanmasına karşın, masraf nevi detaylamaları, ilk madde malzeme giderleri, işçilik ücret ve giderleri, memur ücret ve giderleri, dışardan sağlanan fayda ve hizmetler, çeşitli giderler, vergi-resim ve harçlar, amortismanlar ve tükenme payları, finansman giderleri olarak ayrı ayrı tanımlanmalıdır. Masraf nevine ait hesapların ana başlıklarını Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği şu şekilde açıklamıştır;

710-Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri

Bu giderler, Esas üretim gider yerleri ile ilgili olup, mamulün bünyesine giren, mamulün temel ögesini oluşturan ve mamulün bünyesine doğrudan yüklenebilen maddelerin kullanımı, fiili tutarlarla bu hesapta izlenir.

720-Direkt İşçilik Giderleri

Bu giderler, Esas üretim gider yerleri ile ilgili olup, belli bir mamulün veya hizmetin üretim maliyetine doğrudan doğruya yüklenebilen işçilik giderlerini kapsar. Bu giderler hangi mamul veya mamul grubu için harcandığı izlenebilen ve herhangi bir dağıtım anahtarına gerek duymadan, işçi başına düşen çalışma süresi ölçülebilen işçilik giderlerinden oluşur. Esas üretim gider yerleri bazında aylık değerler, Netsis Personel programından muhasebeye entegre edilebilmektedir.

730-Genel Üretim Giderleri

İşletmenin üretimi ve bu üretime bağlı hizmetler için yapılan direkt işçilik ve direkt hammadde ve malzeme dışında kalan giderlerin izlendiği hesaptır.

Bu giderlerin;

- Üretim hizmet maliyeti ile ilgili bir gider niteliğini taşıması,
- Çeşit ve değer yönü ile doğrudan doğruya değil, ancak dağıtım yoluyla üretim ve hizmet maliyetlerine yansıtılabilir nitelikte olması gereklidir.

Esas üretim merkezleri bazında, bu ana hesap altında işlenecek amortisman hesaplarının aylık ve yıllık değerleri, Netsis Demirbaş programından muhasebeye entegre edilebilmektedir.

Dönem sonlarında Esas Üretim Merkezlerine göre açıklanan hesaplar, yansıtma hesapları ile karşılaştırılarak kapatılır. Maliyet muhasebesi programında, maliyet mamul grupları bazında bu yansıtma hesapları da sorgulanmaktadır.

711-Direkt İlk Madde Ve Malzeme Yansıtma Hesabı

Dönem sonlarında, 710- Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri bu hesapla karşılaştırılarak kapatılır.

721-Direkt İşçilik Giderleri Yansıtma Hesapları

Dönem sonlarında, 720-Direkt İşçilik giderleri hesabı bu hesapla karşılaştırılarak kapatılır.

731-Genel Üretim Giderleri Yansıtma Hesabı

Dönem sonlarında, 730-Genel Yönetim Giderleri bu hesapla karşılaştırılarak kapatılır. Sınai maliyet kapsamına giren hesaplar;

Hatırlayacağınız gibi A firması iki ayrı safhadan oluşan bir üretim yapmaktaydı. Aşağıdaki bölümde Maliyet ana mamul kodlarının tanımlamalarında anlatılacağı gibi mamullerin üretimi iki ayrı safhadan meydana gelmektedir. Öncelikle ilk safhada YM1 ve YM2 üretilmekte, daha sonra bu yarımamuller MM1'in üretimi için kullanılmaktadır. Maliyet muhasebesi modülünde, Maliyet ana grup kodu olarak YM'ler için 1. AŞAMA , MM1 için 2. AŞAMA tanımlanmış ve her türlü detay (stok sabit kayıtları, muhasebe hesap planı) bu iki safhaya göre oluşturulmuştur.

Üretim Reçetelerinin Tanımlanması

Üretici firmalar, ürün maliyetlerinin hesaplanabilmesi için reçeteye tabi mamullerinin reçete kayıtlarını, Üretim Modülü/Reçete Kayıtları bölümünden tanımlamalıdır.

Üretim Modülü/Reçete Kayıtları bölümünden, üretimi yapılacak mamuller için hammadde ve/ veya yarı mamullerden oluşan reçetelerin kayıtları ile izleme ve reçete değişiklikleri yapılabilir. Bütün mamul ve yarı mamullerinizin reçetelerini bu bölümden ayrı ayrı kaydetmelisiniz.

- Bünyenizde üretimi yapılan tüm malları, mamul veya yarı mamul, üretimini gerçekleştirmek için satın aldığınız malları hammadde olarak düşününüz. Bu mantıkla, hangi hammaddelerin hangi yarı mamuller içinde kullanıldığına göre yarı mamul reçetelerini ve hangi hammadde ve yarı mamullerin hangi mamuller içinde kullanıldığına göre de mamul reçetelerini oluşturunuz.
- Birden fazla seviyeli reçeteler de oluşturabilirsiniz. Yarı mamul seviye sayısını istediğiniz kadar çoğaltabilirsiniz.
- Reçete yaratırken, yarı mamuller, mamuller olarak bir öncelik sırası yoktur. İstedığınız düzende reçetelerinizi oluşturabilirsiniz. Tek şart tüm hammadde, yarı mamul ve mamul kodlarının stoklarda tanımlanmış olmasıdır.
- Seviyelendirmenizi ne kadar anlaşılır ve basit tutarsanız, üretim modülünde çalışmanız o kadar kolaylaşacaktır.

MM1 üretim reçetesini oluşturmak için kullanılan hammadde, ambalaj ve yarı mamul listesinin örneği aşağıda görülebilir.

MM1

Hammaddeler

H4

Yarımamul1

H1

H2

Yarımamul2

H3

Ambalaj Malzemesi

AMB1

Maliyet muhasebesi işlemlerinden önce hammadde maliyetlerinin oluşturulabilmesi için, üretim reçeteleri bazında üretim sonu kayıtları çalıştırılmalıdır. Üretim sonu kayıtlarıyla ilgili önemli noktalar ileride değineceğimiz Maliyet Hesaplatma işlemleri bölümünde anlatılmıştır.

Buraya kadar maliyet muhasebesini ilgilendiren diğer modüllerin ön hazırlıkları üzerinde durduk. Bundan sonraki bölümlerde ise maliyet muhasebesi modülünde yapılması gereken çalışmaları açıklayacağız.

Parametre Girişi

- Maliyet Parametreleri-1
- Maliyet Parametreleri-2

MALİYET PARAMETRELERİ-1

Üretim Hattı Hammadde Transferi 151 Hesaba Yazılsın

Yöntemin oluşturulabilmesi için merkez şirketinizin dışında, üretim amacıyla hammadelerin sarf çıkışlarının yapılacağı bir şubeye (üretim hattına) ihtiyaç vardır. Bu mantıkta bir şube açılacak ve merkezde, Üretim Modülünden mamullerin üretim ağaçları oluşturulacaktır. Merkez şirketten girilen hammadde faturaları daha sonra üretimde kullanılmak üzere bu şubeye (Fatura Modülü/Depolar Arası Transfer bölümünden) aktarılacaktır. Şubeye çıkışı yapılan veya aktarılan her hammadde kaydının yarımamul olarak kabul edilip muhasebede 151 hesaplara geçirilmesi için bu parametre işaretlenmelidir.

Ayrıca tanımlanan şube kodu (üretim hattı) “İşlem Sırası Tanımlama” bölümünden, her üretim sırası ve ana maliyet kodu bazında, üretim yapılan şube veya depo kodu tanımlanmış olmalıdır.

Dikkat; Program sarf mahsuplarını oluştururken, 150 den 710 hesaba geçen hammadde sarf tutarlarını 710 hesaptan 151 hesaba otomatikman ve hammadde bazında aktaracaktır.

(Şube açma, Üretim İşlemleri ve Depolar Arası Transfer işlemleri ile ilgili geniş açıklamaları Genel Kullanım, Stok İşlemleri ve Fatura İşlemleri bölümlerinde bulabilirsiniz).

Üretim Hattı Şube No

Yukarıda hammadde transferinin yapılması için açılacak ya da eskiden var olan ve kullanılacak olan şube kodunun (üretim hattının) girileceği sahadır. Eğer 1 numaralı şube üretim hattı için kullanılacak ise bu sahaya 1, Üretim hattı için 2 numaralı şube kullanılacak ise bu sahaya 2 girilmelidir.

151 Hesaplara Hammadde Bazında Yazılsın

Hammaddelerin 151 hesaplara geçirilecek olan tutarlarının, hammadde bazında detaylı olarak ayrı ayrı muavin kodlara göre oluşturulması isteniyorsa bu parametre işaretlenmelidir. Bu durumda, her hammadde stok kodu ya da grubu bazında oluşturulan detay kodlarından biri seçilerek, tüm hesaplarda bu saha için muhasebe kodları girilmelidir. Eğer Hammadde bazında 151 hesaplara detaylı aktarım istenmiyor ise bu parametre işaretlenmeyerek, aşağıda sorgulanan ve total aktarım için kullanılacak olan muavin hesap kodu girilmelidir.

151 Hesap Muavin Kodu

“151 HESAPLARA HAMMADDE BAZINDA YAZILSIN” parametresini işaretlemeyen, yani hammaddelerin çıkışlarının 151 hesaplarda tek bir muavin koda aktararak takip etmek isteyen firmalar için, çıkışların yazılacağı yarımamul hesabının (151) muavin kodunun girileceği sahadır.

151 Hesap Stok Detay Kodu (Diğer 1, 2, 3)

Eğer “151 HESAPLARA HAMMADDE BAZINDA YAZILSIN” parametresi işaretlenmiş ise stok kodu bazında aktarım yapılabilmesi için stok detay kodlarından Diğer-1, Diğer-2 ya da Diğer-3 seçilerek, bunlardan birinin numarası bu sahaya 1, 2 ya da 3 olarak tanımlanmalıdır. Bu tanımlamadan sonra, Stok Modülünde/Muhasebe Detay Kodu Girişi bölümünden ilgili saha (Diğer-1, Diğer-2 ya da Diğer-3), 151 hesaplara aktarılabilecek her hammadde stok kodu için tek tek girilmelidir.

710 Hesaba Hammadde Bazında Yazılsın

“ÜRETİM HATTI HAMMADDE TRANSFERİ 151 HESABA YAZILSIN” parametresini işaretleyerek işlem yapan firmalar, sarf çıkışlarında ve sarf mahsuplarının oluşturulmasında 710 (Direk İlk Madde ve Malzeme Giderleri) hesabını hammadde bazında detaylı kullanıyorlarsa bu parametre işaretlenmelidir.

Bu durumda, her hammadde stok kodu ya da grubu bazında oluşturulan detay kodlarından biri seçilerek, tüm hesaplarda bu saha için muhasebe kodları girilmelidir. Eğer Hammadde bazında 710 hesaplar detaylı kullanılmıyor ise bu parametre işaretlenmeyerek, aşağıda sorgulanan ve total aktarım için kullanılacak muavin hesap kodu girilmelidir.

710 Hesap Muavin Kodu

“710 HESAPLARA HAMMADDE BAZINDA YAZILSIN” parametresini işaretlemeyen, yani hammaddelerin sarf çıkışlarını 710 hesaplarda tek bir muavin kodda takip eden firmalar için, ilgili hesap kodunun girileceği sahadır.

710 Hesap Stok Detay Kodu (Diğer 1, 2, 3)

Eğer “710 HESAPLARA HAMMADDE BAZINDA YAZILSIN” parametresi işaretlenmiş ise hammadde kodu bazında aktarım yapılabilmesi için, hammaddelerin stok detay kodlarından Diğer-1, Diğer-2 ya da Diğer-3 seçilerek, bunlardan birinin numarası bu sahaya 1, 2 ya da 3 olarak tanımlanmalıdır. Bu tanımlamadan sonra Stok Modülünde/Muhasebe Detay Kodu Girişi bölümünden ilgili saha (Diğer-1, Diğer-2 ya da Diğer-3) 710 hesaplara aktarılacak her hammadde stok kodu için tek tek girilmelidir.

711 Hesap 710 Gibi

Eğer 711 hesaplarınız 710 hesaplar için sorgulanan sahalardakine benzer şekilde kullanılıyor ise yani aynı seviyede ve düzende gruplama ile muavinleme yapılarak kullanılıyor ise bu parametreyi işaretleyebilirsiniz. Parametre işaretlendiğinde, program 710 hesapların muavin kodlarının 711 hesaba göre aynı düzende oluşturulmuş olduğunu saptayarak, yansıtmalarda 711 hesaplar içinde 710’a benzer grup ve muavin seviye ve kodlama düzenini arayarak aktarmalarını tamamlayacaktır. Eğer 711 hesabın detayı 710 hesaptan farklı seviye ve düzende oluşturulmuş ise (711 ile 710 hesap arasında seviye farklılıkları var ise ya da muavin kod uzunlukları birbirinden farklı ise) bu parametrenin işaretlenmemesi gereklidir.

711 Hesaplara Hammadde Bazında Yazılsın

“ÜRETİM HATTI HAMMADDE TRANSFERİ 151 HESABA YAZILSIN” parametresini işaretleyip ve “711 HESAP 710 GİBİ” parametresini işaretlemeyen firmalar, sarf mahsuplarının oluşturulmasında 711 hesabı (Direk İlk Madde ve Malzeme Yansıtma) detaylı kullanıyor ise bu parametreyi işaretlemelidirler. Bu durumda, her hammadde stok kodu ya da grubu bazında oluşturulan detay kodlarından biri seçilerek, tüm hesaplarda bu saha için muhasebe kodları girilmelidir. Eğer Hammadde bazında 711 hesaplar detaylı kullanılmıyor ise bu parametre işaretlenmeyerek , aşağıda sorgulanan ve total aktarım için kullanılacak muavin hesap kodu girilmelidir.

711 Hesap Muavin Kodu

“711 HESAPLARA HAMMADDE BAZINDA YAZILSIN” parametresini işaretlemeyen, yani hammaddelerin sarf çıkışlarının yansıtılmalarını 711 hesaplarda tek bir muavin kodda takip eden firmalar için, ilgili hesap kodunun girileceği sahadır.

711 Hesap Stok Detay Kodu (Diğer 1, 2, 3)

Eğer “711 HESAPLARA HAMMADDE BAZINDA YAZILSIN” parametresi işaretlenmiş ise 711 hesaplara hammadde kodu bazında aktarım yapılabilmesi için, stok detay kodlarından Diğer-1, Diğer-2 ya da Diğer-3 seçilerek, bunlardan birinin numarası bu sahaya 1, 2 ya da 3 olarak tanımlanmalıdır. Bu tanımlamadan sonra Stok Modülünde/Muhasebe Detay Kodu Girişi bölümünden ilgili saha (Diğer-1, Diğer-2 ya da Diğer-3), 711 hesaplara aktarılacak her hammadde stok kodu için tek tek girilmelidir.

Yukarıda açıklanan parametrelere verilen yanıtlara göre maliyet ile ilgili mahsuplar aşağıdaki şekilde oluşacaktır.

Sarf Mahsubu

BORÇ	//	ALACAK
710-DİREKT İLK MADDE MALZ.GİD.		711-DİREKT İLK MAD.VE MAL.YAN.FARK
151-YARI MAMULLER-ÜRETİM HESABI		150 İLK MADDE VE MALZ. ALIŞ HES.

Maliyet Mahsubu

BORÇ	//	ALACAK
152-MAMULLER HESABI		151-YARI MAMULLER-ÜRETİM HESABI
		721-DİREKT İŞÇİ.GİDERLERİ YANSITMA HES.
		731 GENEL ÜRET. GİD.YANSITMA HES.

MALİYET PARAMETRELERİ-2

Parametre Girişi

Maliyet Parametreleri-1 Maliyet Parametreleri-2

☐ Birim Katsayılar % Kabul Edilsin

☐ Üretim Hattı Transferinde Sadece 150 ve 710 Çalışsın

☐ Fili Maliyet ☐ Standart Maliyet ☐ Yıllık Standart Maliyet

Hammadde Transfer Hesabı

☒ Alış Hesabı

☐ Diğer-1

☐ Diğer-2

☐ Diğer-3

☐ Stokta Durma Maliyeti Toplam Maliyete Eklensin

Lokal Depo Kodu Muhasebe Kodu Maskesi

1.Gider Tanımı

2.Gider Tanımı

3.Gider Tanımı

4.Gider Tanımı

5.Gider Tanımı

Şube Bazında Maliyet Kullanımı İçin Üretim Merkezi Şube Kodu

Ana Grup Bazında Yapılan Sarflar Mamüllere Yedirilsin ☐

Mal. mahsubunda 151 hesap ham., işç., gen. ür., amort. bazında detaylansın ☐

Yurtdışı satılan malın maliyeti ayrı çalışsın ☐

Mamul iadeleri otomatik hesaplansın ☐

Mamul virmanları hesaplansın ☐

Birim Katsayılar % (Yüzde) Kabul Edilsin

Maliyet Ana Grup kod tanımlamasında maliyet hesaplatma anahtarlarını birim katsayı olarak seçenler için, Maliyet grup kodları bazında girilen değerlerin toplamının **1** olması gereklidir. O ay üretimi gerçekleşmeyen mamul veya yarımamulün birim katsayısı, diğer ürünlere dağıtılmalı ve manual birim katsayılar düzeltilmelidir.

Örneğin;

YM1	Üret mik.=	200	İşçilik katsayısı =	0.1
YM2	Üret mik.=	300	İşçilik katsayısı =	0.25
YM3	Üret mik.=	400	İşçilik katsayısı =	0.65

İşçilik Tutarı = 710,000,000

Maliyet muhasebesi çalıştırıldığında herbir yarımamul için oluşan işçilik maliyetleri aşağıdaki formül ile hesaplanır;

YM1	Üretmik * İşç.katsayı = X1	(200*0.1	= 20)
YM2	Üretmik * İşç.katsayı = X2	(300*0.25	= 75)
YM3	Üretmik * İşç.katsayı = X3	(400*0.65	= 260)
	TOPLAM = Y	TOPLAM	= 355

İşçilik Tutarı / Y = Birim işçilik değeri (710,000,000 / 355 = **2,000,000**)

YM1 işçilik maliyeti = Birim işçilik * X1 (2,000,000 * 20 = 40,000,000)

YM2 işçilik maliyeti = Birim işçilik * X2 (2,000,000 * 75 = 150,000,000)

YM3 işçilik maliyeti = Birim işçilik * X3 (2,000,000 * 260 = 520,000,000)

Üretim Hattı Transferinde Sadece 150 ve 710 Çalışsın

Yöntemin oluşturulabilmesi için merkez şirketinizin dışında, üretim amacıyla hammadelerin sarf çıkışlarının yapılacağı bir şubeye veya lokal depoya (üretim hattına) ihtiyaç vardır. Bu mantıkta bir şube veya lokal depo açılacak ve merkezde Üretim Modülünden mamullerin üretim ağaçları oluşturulacaktır. Merkez şirketten girilen hammadde faturaları daha sonra üretimde kullanılmak üzere bu şubeye (Fatura Modülü/Depolar Arası Transfer bölümünden) aktarılacaktır. Şube veya lokal depoya çıkışı yapılan veya aktarılan her hammadde kaydının hemen üretilmiş gibi kabul edilerek, maliyet mahsubunda 150 ve 710 hesabın çalıştırılarak muhasebede direkt 151 hesaplara geçirilmesi için bu parametre işaretlenmelidir.

Ayrıca tanımlanan şube kodu (üretim hattı) “İşlem Sırası Tanımlama” bölümünden, her üretim sırası ve ana maliyet kodu bazında, Üretim yapılan şube veya depo kodu tanımlanmış olmalıdır.

Fiili Maliyet

Fiili Maliyet uygulaması, mamül ve yarımamüllerin üretimi sırasında oluşan gerçek maliyetlerinin hesaplanması için kullanılmaktadır. Bu uygulamada, fiili maliyet, bir mamul veya yarımamülün üretilmesi için gerçekten harcanan kaynakların (hammadde, işçilik, genel üretim giderleri) çeşitli dağıtım anahtarları ile dağıtılması sonucu ortaya çıkar. Maliyetlerinizin bu şekilde oluşturulmasını istiyorsanız, Fiili Maliyet parametresinin işaretlemelisiniz.

Standart Maliyet

Standart maliyet uygulaması, fiili maliyetler ile standart maliyetlerin farkını oluşturmak amacı ile geliştirilmiş bir uygulamadır.

Bu uygulamada, tek düzen hesap sisteminde desteklenmektedir. Yani, tek düzen hesap sisteminde kullanılan 712, 722, 732 gibi maliyet fark hesapları, standart maliyet hesaplamalarında otomatik olarak kullanılmaktadır.

Standart maliyet sistemi, aynı zamanda FAS52 (dövizli muhasebe) ve IAS29 (enflasyon muhasebesi) standartlarında da desteklenmektedir. Dolayısıyla, fiili maliyet ile standart maliyet arasındaki fark, hem TL. hemde dövizli değerleri ile hesaplanabilmektedir.

Bu sistemin kullanılabilmesi için Maliyet Muhasebesi Parametrelerinde, Standart Maliyet seçeneğinin işaretlenmiş olması gerekmektedir.

Standart maliyet uygulaması, Maliyet Muhasebesi Parametrelerinden, “Üretim Hattı Hammadde Transferi 151 Hesaba Yazılsın” ve Üretim Hattı Transferinde Sadece 150 ve 710 Çalışsın” parametreleri kullanılıyor ise desteklenmemektedir. Dolayısıyla, standart maliyet uygulaması için bu iki parametrenin kullanılmaması gereklidir.

Standart maliyet uygulamasında, parametrelerin ayarlanmasından sonra, Maliyet Bilgi Girişi ve Sarf Girişi bölümlerinden, 1 birim için gereken sarf ve maliyet bilgilerinin 30/12/2078 tarihiyle kaydedilmesi gerekmektedir. Bu bilgi girişlerinin daha kolay yapılabilmesi için Standart Maliyet parametresinin işaretlenmesi ile kullanıma açılan İşlemler Menüsü/Standart Maliyet İşlemleri/Reçeteden Malisarf Oluşturma seçeneği kullanılabilir. Bu seçenek, reçetelerinizdeki bilgiler ile sorgulanan TL. standart malzeme ve döviz standart malzeme fiyatları doğrultusunda, otomatik olarak 30/12/2078 tarihli sarf kayıtları oluşturacaktır.

Yine aynı menüden (İşlemler Menüsü/Standart Maliyet İşlemleri), Malisarfıta Maliyet Oluşturma seçeneği ile 30/12/2078 tarihli maliyet bilgilerine, otomatik olarak hammadde sarf, ambalaj sarf, yarımamul sarf bilgileri oluşturulacaktır.Diğer maliyet bilgilerinin hesaplanarak girilmesi gerekecektir.

Standart maliyet mahsupları çalıştırıldığında, aşağıdaki mahsuplar oluşacaktır.

Sarf Mahsubu

_____ / _____

150 HAMMADDE HESABI

STANDART TUTARI

150 HAMMADDE FARK HES.

FARK TUTARI

710 İLK MADDE MALZEME GİD. FİİLİ TUTAR

Maliyet Mahsubu

_____ / _____

151 YARI MAMUL HES.

FİİLİ TUTAR

152 MAMUL HESABI

FİİLİ TUTAR

711 İLK MADDE MALZEME YANS.

STANDART TUTAR

712 İLK MADDE MALZ.FARK	FARK
721 İŞÇİLİK YANSITMA	STANDART TUTAR
722 İŞÇİLİK FARK	FARK TUTAR
731 GENEL ÜR.YANSITMA	STANDART TUTAR
732 GENEL ÜR.FARK	FARK TUTAR

Satılan Malın Maliyeti Mahsubu

_____ / _____	
152 MAMUL HESABI	FİİLİ TUTAR
620 SMM HESABI	STANDART TUTAR
620 SMM HESABI	FARK TUTAR

Yıllık Standart Maliyet

Standart Maliyet uygulamasının yıl bazında yapılabilmesi için, Yıllık Standart Maliyet parametresinin işaretlenmiş olması gerekmektedir. Bu uygulamada, Maliyet Oluşturma işlemi bir yıl için çalıştırılmalıdır. Bir yıl için bulunan fiili maliyet ile yıllık standart maliyet arasında oluşan farklar 711, 721 ve 731 hesaplar üzerinden fark mahsubuna aktarılacaktır.

Stokta Durma Maliyeti Toplam Maliyete Eklensin

Belli bir lokal depoda bulunan stokların, bekleme yani durmalarından kaynaklanan maliyetin, ilgili stok hareketlerine ve muhasebeye aktarılması için kullanılacak olan parametredir.

Lokal Depo Kodu

“Stokta durma maliyeti toplam maliyete eklensin” parametresini işaretleyen firmaların mutlaka tanımlaması gereken sahadır. Durma maliyeti hesaplanacak lokal depo kodunun girileceği sahadır.

Muhasebe Kodu Maskesi

Stok durma maliyetinin aktarılacağı muhasebe kodunun girileceği sahadır.

1, 2, 3, 4, 5 Gider Tanımı

Maliyet Ana Grup Kayıtlarında standart olarak gelen 5 gider sahası dışında kullanılmak istenilen başka gider kalemleri olacak ise kullanılacak olan sahalardır. Eğer bu sahalara kullanılmak istenilen giderlerin isimleri girilir ise Maliyet Ana Grup Kayıtlarında, Maliyet Gider Hesapları-2 sahası açılacaktır. Bu bölümde girilen başlıklar gelecek ve karşılıklarına ilgili hesap kodlarını girmek gerekecektir.

Eğer, fason uygulaması yapılacak ise gider tanımından birine **DETAYLI FASON** isminin girilmesi ve mamul grup kodu kayıtları bölümünden, detaylı fason için yansıtma hesap kodunun girilmesi gerekmektedir.

Fason Uygulaması

Üretim yapan firmaların fason işçilik giderlerini, direkt olarak mamul / yarımamul maliyetlerine yansıtabilmeleri amacıyla geliştirilen uygulamadır. Bu uygulamanın başlatılabilmesi için programda bazı düzenlemeler yapmak gerekmektedir.

Öncelikle, fason işçiliklerin takip edileceği yeni stok kartları açılmalıdır. Bu kartlarda, Stok Kartı Kayıtları/ Ek Bilgiler/ Türü sahasında yeni eklenen FASON seçeneği işaretlenmelidir. Fason kartları için açılacak detay kodlarında, gider hesap kodlarından olan 730 hesaplar tanımlanmalıdır.

Maliyet muhasebesi modülünde ise Parametre girişi/ Maliyet parametreleri-2 bölümünde, tanımlanabilir 5 gider tanımından birine **DETAYLI FASON** ismi yazılmalıdır. Maliyet işlemlerinde Fason işçiliklerin dikkate alınabilmesi için Mamul ana grup kodu tanımlamasında, fason işçilikle ilgili herhangi bir muhasebe kodu girilmemelidir. Mamul grup kodu tanımlamalarında ise yansıtma hesaplarında **DETAYLI FASON** için 731 yansıtma hesap kodu girilmelidir.

Stok sabit kayıtlarında, türü sahası fason olarak işaretlenen kartlarda, fatura modülünde sadece alış işlemlerine (satıcı siparişleri, alış irsaliyeleri, alış faturaları) ve satış işlemlerinde de sadece iade işlemine izin verilecektir. Bunun dışındaki fatura modülü işlemlerinde, fason olarak tanımlanmış kartla ilgili satış işlemi yapılmak istenir ise “fason malın satışı olamaz. Sadece iade edilebilir.” şeklinde bir uyarı verilerek izin verilmeyecektir. Aynı şekilde, fason olarak tanımlanmış bir kartla ilgili alış iade işlemi yapılmak istenir ise “Fason stoğun alış iadesi yapılamaz” uyarısı verilerek işleme izin verilmeyecektir. Bu uyarılar, fason işçilik satışının ve satılmayan işçiliğin iadesinin olmayacağı düşünülerek verilmektedir.

Fason işçilik faturalarının, alış faturalarından kaydı sırasında, hangi mamul/yarımamule ait bir işçilik gideri olduğunun anlaşılabilmesi için maliyet grup kodu (Maliyet muhasebesi/Mamul grup kodu kayıtları bölümünden kaydedilen), satır bazında sorgulanmaktadır. Girilen maliyet grup kodları stok hareket dosyasında, muhasebe kodu sahasında saklanmaktadır. Maliyet muhasebesi işlemleri sırasında işçilik giderleri muhasebe kodu sahasındaki mamul

grup koduna göre, direkt ilgili mamul/ yarımamulun tanımlı fason giderlerine yazılır.

Eğer, bir mamul/ yarımamul tamamen fason olarak üretilmiş ise, fason alış girişlerinde hem miktar hem de fiyat girilmelidir. Bu durumda, girilen miktarlar maliyet muhasebesinde fason miktar olarak kabul edilecek ve maliyetlerin paylaştırılması sırasında, üretim miktarından fason miktarlar düşülerek hesaplama yapılacaktır.

Eğer, üretimin bir kısmı için fason işçilik gideri ödenmiş ise fason girişlerinde, miktarsız maliyet kaydı yapılarak kayıtlar girilmelidir.

Bu uygulamayı yapan firmalarda, fason işçilik giderlerinin tanımlı olduğu kartlardaki tutarlar ile muhasebe modülü 730 hesapların tutarlarının tutması gerekmektedir.

Maliyet işlemlerinin tamamlanmasından sonra, maliyet muhasebesinden üretim miktarı ve fason miktarı kontrol edilmelidir. Fason miktarının üretim miktarından büyük olmaması gerekmektedir.

Şube Bazında Maliyet Kullanımı İçin Üretim Merkezi Şube Kodu

Bu parametrenin aktif olması için birden fazla şubeli çalışma gerekmektedir. Ayrıca Stok Modülü/Stok Parametre Kayıtlarında “Şubeler Dahil Maliyet Sistemi” parametresinin işaretlenmemiş olması gerekmektedir. Bu parametreye gireceğiniz Şube Koduna göre program, üretim döngüsünün hangi şubeden başladığını belirleyecek ve maliyetleri buna göre oluşturacaktır.

Ana Grup Bazında Yapılan Sarflar Mamullere Yedirilsin

Bir mamülün üretim reçetesinde bulunmayan ancak mamülün üretiminde dolaylı yoldan kullanılan hammadde sarflarının ilgili maliyet ana grubuna eklenmesi amacıyla kullanılacak parametredir. Bunun için sarf edilen hammaddenin, Ambar Çıkış Fişi ile Mamul Ana Grup Koduna çıkışı yapılmalıdır. Maliyet ana gruplarına eklenen bu maliyetler, üretim miktarları oranına göre ilgili maliyet ana grubundaki mamullere dağıtılacaktır.

Mal. Mahsubunda 151 Hesap Ham.,İsc.,Gen. Ür.,Amort Bazında Detaylansın

Maliyet Hesaplatma işlemi sonucunda, 151 hesapta takip edilen yarımamüllerin maliyet mahsuplarının hammadde, işçilik, genel üretim ve amortisman bazında detaylandırılabilmesi için işaretlenmesi gereken parametredir.

Yurtdışı Satılan Malın Maliyeti Ayrı Çalışsın

Bu parametrenin işaretlenmesi halinde yurtdışına satılan malın maliyeti ayrı bir hesapta takip edilecektir. Mamul Grup Kodu Kayıtları/ Mamul-Hammadde Hesap Kodları bölümünde bulunan Yurtdışı Satılan Malın Maliyeti alanında

belirleyeceğiniz muhasebe hesap koduna, İhracat tipli Satış Faturası ile satışı yapılan mamüllerin maliyeti işlenecektir.

Mamul İadeleri Otomatik Hesaplısın

Bu parametrenin işaretli olduğu durumlarda, mamüllerin satıştan iade hareketlerinden doğan iade alış fiyatları ve firma döviz maliyetleri program tarafından oluşturulacaktır. Mamul Ana Grup Kayıtları bölümünde bulunan “İade Hesaplamada Geri Dönülecek Ay Sayısı” alanındaki ay sayısına göre program geri dönerek maliyetleri güncelleyecektir. Örneğin, Haziran ayında iken bu alana 3 girilmesi durumunda, 3 ay geri dönülerek Mart ayının ortalama maliyetleri ile, Haziran ayının satıştan iade maliyetleri güncellenecektir.

Geri dönülen ayda maliyet bilgileri bulunamıyorsa, program mamüllerin iade satış maliyetlerini güncellemeyecektir. Bu durumda, Maliyet Bilgi Girişi bölümünden, mamüllerin mali grup kodlarına göre Ortalama Maliyet ve Dövizli Ortalama Maliyet alanlarına giriş yapılmalıdır.

Mamul Virmanları Hesaplısın

Fatura ya da üretim işlemleri ile yanlış mamulden giriş/ çıkış yapılması veya mamul kodu değişikliği işlemleri sonucunda, Ambar Giriş/ Çıkış Fişi ile mamuller arasında virman hareketi yapılabilmektedir. Bu parametrenin amacı, Ambar Giriş Fişi ile girişi yapılan mamulün maliyet fiyatının, çıkış yapılan mamulün maliyet fiyatı olarak güncellenmesini sağlamaktır. Parametrenin düzgün çalışabilmesi için dikkat edilmesi gereken birkaç husus vardır. Bunlardan ilki, virman hareketi yapılan mamüllerin ölçü birimlerinin aynı olması gereğidir. İkincisi, Ambar Giriş/ Çıkış Fişi oluştururken Hareket Türü olarak “Devir”, Çıkış Yeri olarak “Stok Kodu”, Masraf Kodu olarak ise sarf olunan mamül seçilmelidir. Ayrıca, güncelleme sırasında 1 ay önce hesaplanan maliyet fiyatları kullanılacağından, önceki ayda maliyet oluşturma işleminin çalıştırılmış olması gerekmektedir. Böylece, Maliyet Hesaplatma çalıştırıldığında, program yukarıda açıklanan şekilde kaydedilmiş Ambar Giriş/ Çıkış Fişlerini tarayacak ve mamul vımanları için, gerekli maliyet hesaplamaları yapacaktır.

Örnek: 9. aydaki maliyeti 1.500.000_TL olan MM1 mamülünün kodunun, MM2 olarak değiştirileceğini varsayalım. MM2 mamülüne sadece maliyet fiyatının aktarılması isteniyorsa, bu işlem Stok Kodu Değiştirme ile yapılmamalıdır. MM1 mamülü için Ambar Çıkış fişi, MM2 için de Ambar Giriş Fişi oluşturulmalıdır. Bu durumda MM1 mamülüne ait stok hareketleri MM2’ ye aktarılmayacaktır.

.

Ambar Çıkış Fişi	
Üst Bilgiler	Kalem Bilgileri
Sabit Bilgiler	
Fiş No	A000000000000004
Harek. Tür	A Devir
Çıkış Yeri	S Stok Kodu
Masraf Kod	MM2
Tarih	22.10.2003
Proje Kodu	01
KDV Dahil	☐
Ambar Bilgileri	
Çıkış	MM2: MAMUL 2
Ek Sahalar	
Acıklama	
Acıklama	
Acıklama	
Acıklama	

Yukarıda, MM1 mamülü için girilen Ambar Çıkış Fişi görülmektedir. Bu fişte Masraf Kodu olarak MM2 girildiğinde, bu kod, Kalem Bilgilerinde bulunan Ek Açıklama sahasına aktarılacaktır. Aynı şekilde, MM2 için oluşturulacak Ambar Giriş Fişinde, Masraf Kodu alanına MM1 mamul kodu girilmelidir.

10. ayda Maliyet Hesaplatma işlemi çalıştırıldığında, program, MM1 mamülünün 9. ayda hesaplanmış olan 1.500.000_TL' lik maliyetini, MM2 mamülüne aktaracaktır.

Mamul Ana Grup Kayıtları

- Maliyet Gider Hesapları- 1
- Maliyet Gider Hesapları- 2
- Dağıtım Anahtarları

Ana Gruplar üretimin safhaları olup, maliyet safhaları ayrı ayrı ve sırasıyla hesaplanması gereken bölümler olarak düşünülmelidir.

Bizim örneğimize göre YM'lerin ve MM1'in üretim aşamaları birer ana grup kodudur.

Mamul Ana Grup Kayıtları

Maliyet Gider Hesapları-1 | Dağıtım Anahtarları

Ana Grup Kodu: 1 Referans Kodu:
 Ana Grup İsmi: 1 NOLU AŞAMA Standart Maliyet: 0
 İade Hesaplamalarında Geri Dönülecek Ay Sayısı:
 Yan Ürünün Ortalama Satış Tutarı Mamul Maliyetinden Düşülecek: ☐

İşçilik	720-01-???						
Enerji	730-01-???						
Amortisman	730-02-???						
Yard.Servis	730-03-???						
Yed.Parça	730-04-???						

	Ana Grup Kodu	Ana Grup İsmi	Referans Kodu	Standart Maliyet	İşçilik	Enerji	Amortisman	Yard.Servis
>>	1	1 NOLU AŞAMA		0	720-01-???	730-01-???	730-02-???	730-03-???
	2	2 NOLU AŞAMA		0	720-02-???	730-02-???	730-02-???	730-02-???

Maliyet Gider Hesapları- 1

Ana Grup Kodu

Maliyet ana grubuna verilen koddur. Uygunluk taşıması açısından muhasebe hesap planında girilen sarf yerleri hesap kodu ile aynı olabilir.

Ana Grup İsmi

Maliyet Ana grubunun isminin girileceği sahadır. Rapor amaçlıdır.

Referans Kodu

Muhasebe modülü/Parametre girişi bölümünde referans kodu kullanımını işaretleyenler, bu sahayı kullanabilirler.

Muhasebe hesap planı detaylanmadan, sarf merkezleri referans kodları bazında tanımlanmış ise maliyet ana grup kodunun referans kodu bu sahaya girilmelidir. Referans kodu kullanımında da aşağıda açıklamaları bulunan hesap kod maskelemesi kullanılacaktır. Fakat program maliyet hesaplarında, sarf tutarlarını yevmiye fişlerindeki referans kodlarını tarayarak oluşturacaktır.

İade Hesaplamalarında Geri Dönülecek Ay Sayısı

Mamul ve yarımamullerin satıştan iade işlemlerinde, maliyet fiyatlarının geçmiş bir aydaki ortalama maliyet fiyatı üzerinden değerlendirilmesi için kullanılacak bölümdür. Kaç ay geriye döneceği “İade Hesaplamalarında Geri Dönülecek Ay Sayısı” alanına girilen rakama göre belirlenecektir. Örneğin; 11. ayda maliyet oluşturuluyorsa geri dönülecek ay sayısı olarak 2 belirtilmesi durumunda, iade alınan mamul ve yarımamullerinin maliyetleri, 9 ayda maliyet girişinde oluşan ortalama maliyet fiyatı üzerinden değerlendirilecektir.

Yan Ürünün Ortalama Satış Tutarı Mamul Maliyetinden Düşülecek

Yan ürün, üretimin nihai amacı olmayan, üretim aşamalarında yan ürün olarak çıkan ve satışı da yapılabilen üründür. Eğer kuruluşunuzun üretim safhalarında yan ürün olarak oluşan ürünler varsa ise ve bu yan ürünlerin mamul ürünleri gibi satışları yapılıyorsa bu parametre sizinle ilgili olacaktır.

Bu saha, maliyet hesaplamalarında yan ürünlerin satış tutarlarının bağlı oldukları yarımamul/mamulün, maliyet toplamlarından düşülmesini sağlar. İşaretlendiği durumda, hesaplanan yarımamul/mamul maliyeti toplam tutarından, yan ürünlerin satış tutarları çıkarılır. Bu tercih ile yarımamul/mamulün maliyet değerleri düşürülmüş olur.

Ayrıca bu parametre işaretlendiğinde o yan ürünün maliyeti, ortalama satış fiyatı olarak kabul edilecektir.

Örneğin; Buğdaydan irmik üretimi sırasında yan ürün olarak kepek çıkmaktadır. İrmik oluşturma safhasının bir maliyet ana kodu olarak tanımlandığını düşünürsek, parametrenin işaretlenmesi ile birlikte, irmiğin maliyetinden, kepeğin ortalama satış fiyatı olarak kabul edilen maliyeti düşülecektir.

Muhasebe Hesap Kodlarının Maskelenmesi

720 ve 730 hesapların maskelenerek, maliyet ana grubu bazında girileceği sahalardır. 720 ve 730 hesapların maskelenerek maliyet ana grubu bazında girilirken dikkat edilecek konu; maskelemelerin tam hesap kodu düzeninde yapılmasıdır.

Örneğin; 3-3-4 seviye ve kod uzunluklarında oluşturulan 730 hesaplardan, 6 grubu ile başlayan amortisman giderleri için ana grup kodu tanımlama bölümündeki maskeleye 730-6??-???? şeklinde olmalıdır.

Maliyet kalemlerinde girilen bu maskelemeler filitre edilerek yine muavinlere dağıtılacaktır. Referans kodu sistemi ile çalışılsa dahi, bu filitre işlemi yapılacaktır. Gider yerleri olarak 2. sahalar, detaylamaları çok ayrıntılı olan hesap planları için kullanılabilecek yedek sahalardır. Özellikle tek bir muavin kullanan firmalar bu yedek sahaları kesinlikle doldurmamalıdır.

Örneğin; Özellikle işçilik gideri hem 720 ana hesap hem de genel yönetim giderleri (730) bazında sarf nevelerinde dağıtılır. Bu dağılımların, 720 ve 730 ana hesap bazında ayrı ayrı entegre edilmesi gerekecektir. Bu durumda işçilik hesap kodları her iki sahaya da ayrı ayrı girilmelidir.

Maliyet Gider Hesapları-2

Maliyet Ana Grup Kayıtlarında standart olarak gelen 5 gider sahası dışında kullanılmak istenilen başka gider kalemleri olacak ise kullanılacak olan saha başlıkları bu bölümden izlenmektedir. Saha başlıkları Parametre Girişi bölümünden tanımlanmaktadır.

Dağıtım Anahtarları

Hammadde Sarfları Ana Grup Bazında

Çıkış yeri detayı belli olmayan hammadde sarf tutarlarının, doğrudan maliyet ana grubuna çıkış kaydı yapılabilmesine olanak sağlanır. Eğer bu parametre işaretlenmemiş ise hammadde sarf tutarları ya stok koduna ya da ileride anlatılacak olan, Maliyet grup koduna yapılabilir.

Dağıtım Anahtarları

Hesaplanan sarf tutarlarının maliyet ana grubu bazında dağıtım anahtarlarıdır. Maliyet hesaplamalarında sarf ve maliyet mahsupları oluşturulurken hesaplanan sarf tutarlarının dağıtım çalışmaları üç tip anahtara göre yapılacaktır. Bunlar;

- ***Üretim Miktarları Oranı***

Üretilen miktarlar baz alınarak program tarafından hesaplanacak katsayılara göre sarf tutarları dağıtımlarının yapılabilceği anahtar tipidir.

Örnek:

1.safhada YY1 ve YY2'yi üretmekteyiz, üretim miktarları ilgili ayda;

YY1 **1.000** adet

YY2 **500** adet

işçilik gideri 3.000.000.000 ise dağıtım işlemi şu şekilde gerçekleşecektir;

Toplam üretim miktarı = 1.000 + 500 = 1500

Birim İşçilik değeri = 3.000.000.000 / 1.500 = 2.000.000

YY1 için oluşan işçilik tutarı = 1.000 x 2.000.000 = 2.000.000.000

YY2 için oluşan işçilik tutarı = 500 x 2.000.000 = 1.000.000.000

olarak oluşacaktır.

- ***Birim Katsayılar Oranı***

Yukarıda anlatılan üretim miktarları oranı hesaplamasından oluşan değer, Maliyet grup kodu bölümünde girilmiş olan birim katsayılarla çarpılarak dağıtılması yöntemidir.

Örnek:

1.safhada YY1 ve YY2'yi üretmekteyiz, üretim miktarları ilgili ayda;

YY1 **1.000** adet Birim katsayı **2**

YY2 **500** adet Birim katsayı **3**

işçilik gideri 3.000.000.000 ise dağıtım işlemi şu şekilde gerçekleşecektir;

Toplam (üretim x birim katsayı) = (1.000 x 2) + (500 x 3) = 3.500

Birim işçilik değeri = 3.000.000.000 / 3500 = 857.142,8571

YY1 için oluşan işçilik tutarı = 2.000 x 857.142,8571 = 1.714.285.714

YY2 için oluşan işçilik tutarı = 1.500 x 857.142,8571 = 1.285.714.286

olarak oluşacaktır.

- **Hammadde Sarfları Oranı**

Bu dağıtım anahtarı ile Maliyet Mamul grubuna ait hammadde sarf tutarları program tarafından ilgili hesaplardan okunup, bunlara varsa yarı mamul sarf tutarları da eklenerek, toplam sarf tutarı her gruba oranlanarak hesaplanmaktadır.

Mamul Grup Kodu Kayıtları

- **Grup Kodu Tanımı/Katsayılar**
- **Mamul/ Hammadde Hesap Kodları**
- **Yansıtma Hesapları**

Maliyet Ana Grup Kodu olan yarımamul ve mamulun alt seviyede gruplamaları bu bölümden girilebilir. Gruplamaların oluşturulması hem ana mamul kodunun alt seviyede izlenebilmesine, hem de mamul, yarı mamul, ambalaj muhasebe hesap kodları ve sarf hesaplarının yansıtma kodlarının kaydedilebilmesine olanak sağlar. Maliyet ana grup kodunun alt seviyesi bazında tanımlama yapmak istenmese dahi maliyet ana grup bilgilerini içerecek şekilde bir adet grup kodu tanımlanmalıdır. Çünkü mamul, yarı mamul hesap kodları ve yansıtma hesapları, bu bölümden grup bazında girilebilmektedir.

Grup Kodu	Grup İsmi	Ana Grup Kodu	Tür	Ölçü Birimi	Proje Kodu
MAMUL1	MAMUL1	1	M	1	
MAMUL2	MAMUL2	2	M	1	
MAMUL3	MAMUL3	1	M	1	
YAM1	YARIMAMUL1	1	Y	1	
YAM2	YARIMAMUL 2	2	Y	1	

Grup Kodu Tanımı/ Katsayılar

Grup Kodu

Maliyet grup koduna verilen koddur. Buradan tanımlanan maliyet grup kodları, stok sabit kartlarında ek bilgiler ekranındaki mamul grup sahalarına girilmelidir. Maliyet hesaplarında stok kodlarına girilen bu maliyet grup kodları filtre edilecektir.

Örnek: MM1 grubunu burada MAMUL1 olarak tanımladıktan sonra, stok modülündeki MM1'e ait stok kartının, ek bilgi girişi bölümündeki mamul kodu sahasına MAMUL1 girilmiş olmalıdır.

Bizim örneğimize göre, 1. aşamada üretilen yarımamul1 ve yarımamul2 içinde mamul grupları tanımlanmalı ve ilgili stok kartlarına, tanımlanmış olan mamul grup kodları mutlaka girilmelidir.

Grup İsmi

Maliyet Grup kodunun isminin girileceği sahadır.

Ana Grup Kodu

Tanımlanan maliyet grup kodunun, ait olduğu önceki bölümde anlatılan, maliyet ana grup kodunun girileceği sahadır. Maliyet hesaplamaları için bu kod mutlaka doğru girilmelidir. Bizim örneğimizde, Yarımamul1 ve yarımamul2 için açılan mamul grup kodlarında bu sahaya 1. AŞAMA, mamul1 için açılan mamul grup kodunda ise 2. AŞAMA girilmelidir.

Proje Kodu

Yardımcı Programlar/Şirket/Şube Parametre Tanımları bölümünde “Proje Uygulaması Var Mı” sorgulamasının işaretlenmesi ile işlev kazanan sahadır. Bu sahaya ilgili mamul grup kodu için mutlaka proje kodu girilmesi gerekmektedir.

Tür

Kaydı oluşturulan maliyet grup kodunun, türünün girileceği sahadır. Muhasebede mahsup işlemleri oluşturulurken, burada tanımlanan tür bazında hesaplamalar yapılacağından doğru olarak girilmesi şarttır.

Ölçü Birimi

Stoklarda tanımlanan ölçü birimlerinden, maliyet grup kodu bazında istenilenin seçilebilmesine olanak sağlar.

Dikkat; Aynı maliyet grubuna ait stok kartlarına ortak ölçü birimi tanımlanmalıdır. Program mamul grubuna ait ilk stok kodunun ölçü birimini buraya atayacaktır. Üzerinde değişiklik yaparken, bu gruba ait stok sabit kartlarında da aynı ölçü biriminin kullanılmış olması gereği unutulmamalıdır. Seçilmiş Maliyet grup kodu

ölçü birimi ile, ilgili stok sabit kayıtlarının ölçü birimleri farklı olursa maliyet hesaplamalarında yanlış tutarlar oluşabilecektir. Aynı ölçü birimi standardı oluşturulamayan durumlarda, stok kartı kayıtlarında tanımlanmış ölçü birimleri kullanılmadan burada 4.sırada belirtilen birim ağırlık seçeneği üzerinden tanımlama yapılmalıdır. Birim ağırlık seçeneği, maliyet muhasebesi için program tarafından geliştirilen dördüncü ölçü birimi olarak algılanabilir. Stok sabit kayıtlarındaki Birim Ağırlık sahaları kullanılarak aynı maliyet grubuna ait stok kayıtlarının aynı düzeydeki ölçü birimine denkleştirilmeleri sağlanabilir.

Birim Katsayılar

Maliyet Ana Grup kod tanımlamasında, maliyet hesaplatma anahtarlarını birim katsayı olarak seçenler için Maliyet grup kodları bazında, ilgili katsayıların (gider yerlerine göre) girileceği bölümdür. Bu sahalara girilen birim katsayılar mühendislik çalışmaları sonunda oluşacak değerlerdir. Birim katsayı tipi dışındaki diğer maliyet hesaplama anahtarlarını seçenler bu sahaları boş geçeceklerdir.

Mamul / Hammadde Hesap Kodları

Mamul Grup Kodu Kayıtları			
Grup Kodu Tanımı/Katsayılar		Mamul/Hammadde Hesap Kodları	Yansıtma Hesapları
Grup Kodu	MM1	Ana Grup Kodu	03
Grup İsmi	MAMUL1		
Yarı Mamul	151-01-005		MAMUL İÇİN YARI MAMUL SARF HESABI
Yarı Mamul Transfer Hesabı	151-01-005		MAMUL İÇİN YARI MAMUL SARF HESABI
Mamul	152-01-001		MM1 MAMUL HESABI
Mamul Transfer Hesabı	152-01-001		MM1 MAMUL HESABI
Hammadde Sarf	710-03-001		MONTAJ HAMMADDE GİDER HSB.
Ambalaj Sarf	710-03-002		MONTAJ AMBALAJ GİDER HSB.
Satılan Malın Maliyeti	620-01-001		MAMUL1 SMM
Yurtdışı Satılan Malın Maliyeti	621-01-001		

Maliyet Grup kodunun işlem göreceği mamul, yarı mamul ve hammadde ile ambalaj sarf ve satılan malın maliyeti hesaplarının girileceği bölümdür. Maliyet hesaplamalarında oluşturulacak sarf maliyet ve satılan malın maliyeti mahsuplarında ilgili hesap kodları buradan okunacaktır.

Yarı mamul/mamul transfer hesabı, ilgili yarı mamul/mamuller için çıkış hareketlerinin işleyeceği hesaptır. Giriş hareketleri ise Yarı Mamul ve Mamul alanlarına girilen hesaplara işlenecektir. Örneğin; bir yarı mamul için Yarı Mamul hesabı 151-01-001, Yarı Mamul Transfer Hesabı ise 151-01-002 olarak

tanımlanmış olsun. Bu durumda yarı mamulün üretim nedeniyle oluşan giriş hareketlerinde 151-01-001 hesabı mamul için sarf edilme sonunda ya da satışı yapılıyorsa fatura işlemleri ile çıkışlarında 151-01-002 hesabı çalışacaktır. Giriş/çıkış hesapları için böyle bir detaylandırma istenmiyorsa mamul/yarı mamul transfer hesabı ile mamul/yarı mamul hesabı aynı olmalıdır.

Bir mamulün yurt içi ve yurt dışı satışlarına ait satılan mal maliyetlerinin, ayrı hesaplarda izlenmesi isteniyorsa “yurt dışı satılan malın maliyeti” sahasının kullanılması gerekir. Bu saha, maliyet parametre girişinde “Yurt dışı satılan malın maliyeti ayrı çalışsın” parametresi işaretlendiğinde aktif hale geçecektir. Bu durumda “Yurtdışı Satılan Malın Maliyeti” alanında belirleyeceğiniz muhasebe hesap koduna, İhracat tipli Satış Faturası ile satışı yapılan mamüllerin maliyeti işlenecektir. Yurt içi maliyetler ise satılan malın maliyeti hesabında oluşacaktır.

Yansıtma Hesapları

Mamul Grup Kodu Kayıtları		
Grup Kodu Tanımı/Katsayılar	Mamul/Hammadde Hesap Kodları	Yansıtma Hesapları
İlk Madde Malzeme	711-01-001	HAMMADE YANSITMA HESABI
Ambalaj	711-01-002	AMBALAJ MALZEMESİ YANSITMA
İşçilik-1	721-01-001	1 NOLU SAFHA İŞÇİ YANSITMA
İşçilik-2	731-01-001	1 NOLU SAFHA YANSITMA
Enerji	731-01-001	1 NOLU SAFHA YANSITMA
Amortisman	731-01-001	1 NOLU SAFHA YANSITMA
Yardımcı Servis	731-01-001	1 NOLU SAFHA YANSITMA
Yedek Parça	731-01-001	1 NOLU SAFHA YANSITMA
SU	731-01-001	1 NOLU SAFHA YANSITMA
CESİTLİ GİDERLER	731-01-001	1 NOLU SAFHA YANSITMA
YAKIT	731-01-001	1 NOLU SAFHA YANSITMA
DİĞER	731-01-001	1 NOLU SAFHA YANSITMA
	731-01-001	1 NOLU SAFHA YANSITMA

Maliyet Grup kodunun işlem göreceği ilk madde, malzeme, işçilik, enerji, yakıt, su vb. maliyet mahsubunda, yansıtmanın yapılacağı hesap kodlarının girileceği bölümdür. Maliyet hesaplatmalarında oluşturulacak maliyet mahsubunda, ilgili değerler burada girilecek hesap kodlarına yansıtılarak alacaklandırılacaklardır.

İşlem Sırası Tanımlama

Maliyet hesaplamalarında öncelik sırasının ve üretim hattı şube/depo kodunun girileceği bölümdür. Maliyet Ana grup kodunda tanımlanan kodlar burada öncelik numarasına göre sıralanır.

Sıra No

İşlem sırasının numarasıdır. 1’den başlanarak girilecektir. Bizim örneğimizde, ilk sıraya 1 numaralı aşama girilmelidir. Çünkü, önce yarımamullerin maliyetleri bulunacak, sonra mamul maliyetine geçilecektir.

Ana Grup Kodu

Maliyet Ana Maliyet Grubu kodudur. Bu sahaya ilgili bilgiyi girmeden önce maliyet ana grup kodlarının muhakkak tanımlanmış olması gereklidir.

Şube Kodu

Bir ana mamul/yarımamul grubuna ait üretim işlemlerinin tamamı, merkez şirketin dışında şubelerden birinde yapılıyor ise maliyet hesaplanması sırasında, sadece bu şubede işlem yapılabilmesini sağlamak için, şubenin numarasının girileceği sahadır. Böylece, maliyet hesaplanması sırasında, ilgili ana grubun maliyet hesapları için sadece tek şubeden işlem yapılmasını, diğer şubelerin taranmamasını ve böylece işlemin hızlanmasını sağlayacaktır.

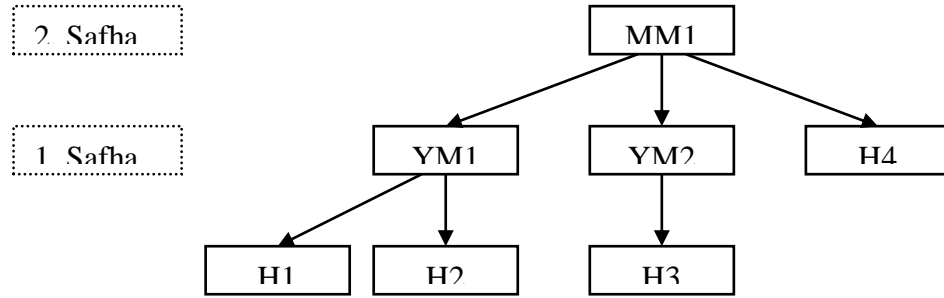
Örnek: Yukarıdaki bölümde anlattığımız gibi MM1’in üretiminde önce 1.Aşama Maliyet ana grup kodu işlem görerek YM1 ve YM2’nin maliyeti hesaplanıyor ve bu işlemten sonra MM1’in üretimine bu yarımamuller sarfediliyordu. YM1 ve YM2’nin maliyetinin hesaplanabilmesi için burada 1 numaralı maliyet ana grup kodunun 1 numaralı sıraya, MM1’in üretimi için 2 numaralı maliyet ana grup kodu 2. sıraya girilmelidir.

Safha üretiminde bu öncelik sırası tanımlanmamış ise maliyet hesaplamalarında karışıklık olabilecek ya da bazı sarf tutarları sarf mahsubuna yansıtılmamış olacaktır.

Safha Adedi

Üretim yapılırken, hammaddeden mamule kadar geçirilen seviye sayısının girileceği sahadır. Safhalar ana grup kodu bazında belirlenir. Eğer aynı ana grup kodu altında birden fazla safha adedi belirleniyorsa, en büyük olan safha girilir.

Bu konuyu bir örnekle açıklayalım; Bir firmanın mamul üretim aşaması aşağıdaki gibi olsun.

H1 ve H2 hammaddeleri Yarımamul1'i, H3 hammaddesi de Yarımamul 2'yi oluştursun. Hammaddelerden mamule kadar üretim ve çıkışlardan yapılan stok hareket kayıtlarının performansı ile program Mamul maliyetine ulaşınca kadar aşamaları hammaddeden başlayarak, Hammadde - Yarımamul - Mamul olarak sıralayacaktır. Buradaki mamulü içerecek şekilde tanımlanan ana maliyet koduna göre safha adedi, ilgili sahaya 3 (üç) olarak girilmelidir.

Safha adedine, en geniş maliyet safha aşaması olan mamule göre giriş yapılmalıdır. Program önce hammadde maliyetlerini stok hareket kayıtlarının çıkışlarını baz alarak hesaplayacak ve yarı mamullere yazacaktır. Daha sonraki turda ise yarı mamullerin maliyetlerini mamule kaydederek mamulün maliyetini hesaplayacaktır.

Bu tür yöntemle işlem gören firmalarda dikkat edilmesi gereken önemli konu aynı ana maliyet gruplarında değişik aşamalı ve değişik safha adedi olan mamuller için en geniş üretim aşaması olan mamul baz alınarak safha adedinin girilmesinin gerekliliğidir. Diğer durumlarda yani safha adedi konusunda yapılacak bir hatada, mamule malın maliyeti yanlış ve eksik olarak yansıtacaktır.

Maliyet Hesaplatma

- Maliyet Hesaplatma Öncesi Modüler Çalışmalar
- Üretim Sonu Kayıtları
- Ambar Giriş/Çıkış Fişlerinden Sarfların Oluşturulması
- Stok Modülü/ Maliyet Oluşturma
- Aylık Personel/ Demirbaş Entegrasyonu
- Personel Sabit Kayıt Örneği
- Personel Masraf Merkezi Tanımlama Örneği
- Personel Entegrasyonu Mahsup Örneği
- Amortisman Bilgilerinin Entegrasyonu
- Demirbaş Sabit Kayıt Örneği
- Demirbaş Masraf Merkezi Tanımlama Örneği
- Demirbaş Entegrasyonu Mahsup Örneği
- Genel Üretim/ Yönetim Gider Dağılımları
- Muhasebe Modülü/ Döviz Tutarları Oluşturma
- İlgili Raporlar

Maliyet Hesaplatma Öncesi Modüler Çalışmalar

Maliyet hesaplamalarını açıklamaya başlarken yukarıda açıklanan bilgileri özetlersek;

1. Stok kodları tanımlanarak maliyet muhasebesi için türü ve maliyet grup kodları girilmiş olmalıdır.
2. Maliyet Ana mamul kodları tanımlanarak ilgili hesap kodlarının maskelemesi ve dağıtım anahtarları girilmelidir.
3. Maliyet Grup kodları tanımlanarak bu kodlara hesap planında açılan yansıtma kodları girilmelidir.
4. Üretim programından ürün bazında reçeteler hazırlanarak üretim aşaması durumuna gelinmelidir.

Üretim Sonu Kayıtları

Bu bölüm, reçete kayıtları oluşturulmuş mamuller için üretim sonu kayıtlarınızı oluşturarak, günlük veya belli dönemler için stoklarınıza işleyecektir. Bu işlemler üretim yapıldıkça günlük, haftalık ya da aylık bazda şirket prensiplerinize uygun zaman dilimleri için yapılacaktır. Üretim sonu kayıtlarının raporunun çekilmesi sonucunda mamullerle ilgili miktarsal ve tutarsal bilgilerin stoklarınıza giriş hareketi, hammadde/yarı mamullerle ilgili miktarsal ve tutarsal bilgilerin stoklarınıza çıkış hareketi olarak aktarıldığını göreceksiniz.

Stok Hareket Kayıtları									
Stok Kodu	MM1	Önceki	Sonraki	1 NOLU MAMUL					
Tarih	Fiş No	Tip	Fiyat	Depo					
01/12/2001		A- Devir	0		Giriş	Çıkış			
Miktar	Açıklama	Plasiyer	Proje Kodu	Maliyet Fiyatı					
0									
Tarih	Fiş No	Tip	Fiyat	Giriş Miktarı	Çıkış Miktarı	Bakiye	Açıklama	Depo	
01/04/2001		A	5,000,000	252	0	252	DEVİR	0	
13/04/2001	00000001	J	5,200,000	0	100	152	A ALICIS	0	
13/04/2001	00000002	J	5,200,000	0	50	102	B ALICIS	0	
13/04/2001	00000002	C	436,693.55	500	0	602	URETİM	0	

Üretim sonu kaydınızı tamamladıktan sonra, üretim sonu raporunuzun listelenmesinden önce karşınıza bir ek sorgulama ekranı gelecektir.

Raporunuzun ekran/yazıcıdan alınacağını belirleyerek, “Kayıtlara Geçilsin” seçeneğinde, üretim sonu kaydının stok kayıtlarınıza işlenip işlenmemesini belirleyebilirsiniz. Deneme ve örnekleme için üretim sonu raporları düzenliyor olabilirsiniz. Bu kayıtların stoklara geçmemesi için bu seçeneği işaretlememelisiniz.

Ambar Giriş /Çıkış Fişlerinden Sarfların Oluşturulması

Fatura Modülü/Ambar Giriş ve Çıkış Fişi, maliyet muhasebesi işlemleriyle ilişkili olarak, üretim reçeteleri oluşturulamayan mamuller için hammadde, yarımamul sarf miktar ve tutarlarının kayıtlarının yapılacağı bölümdür. Hangi safha ile ilgili ise o safhanın üretim yani şube/depo koduna geçilerek kayıtlar yapılmalıdır. Kayıtlarda hareket türü üretim (C) seçilmelidir.

Örnek; Maliyet Ana Grup Kodu olan 1.safha bölümünde H3'den YM2 üretilmektedir. H3'ün üretim sonucunda ne kadar YM2 haline geleceğinin miktarsal oranları belirlenemediği, bu yüzden üretim reçetesi tanımlanamadığı durumda, hammaddelerin sarf miktarları H3'den çıkıp YM1'e giriş olarak ambar giriş/çıkış fişi bölümünden, üretim seçeneği ile yapılmalıdır. H3'den çıkış yapılırken hareket türü maliyet ana grup kodu, maliyet grup kodu ya da stok kodu seçilebilir. H3'den çıkış yapılarak girişi yapılacak karşı hesap olarak stok kodu

belirlenemiyor ise maliyet ana grup kodu ya da maliyet grup kodlarına giriş yapılmalıdır.

Bu bölümde önceden girilmiş fişleri tekrar çağırarak izleyebilir, düzenleyerek tekrar kaydedebilir ve kayıt sonlarında fiş basımlarını yapabilirsiniz.

Fatura modülü/Ambar Giriş/Çıkış Fişi ve Depolar Arası Transfer Fişi seçeneklerinde karşınıza gelecek olan ekranın maliyet muhasebesi kullananlar için açıklaması şöyledir;

Hareket Türü

Maliyet muhasebesine bağlı sarf miktar ve tutarlarının aktarımı için hareket türü sorgulamasında, işlem sonucunda oluşturulacak stok hareket kayıtlarının, hareket tipini (C)-Üretim olarak belirlemelisiniz. Stok Modülü/Maliyet Oluşturma işlemlerinde program, hareket tipleri üretim (C) olanları hesaplamaya alacaktır. Hareket tipleri hem raporlarınızda ayrı tipte hareketleri gruplandırabilmek açısından, hem de tiplerin ayrı ayrı icmalleri alabilmek açısından önemlidir.

Çıkış Yeri

Masraf Merkezi (M); Fatura İşlemler bölümünden tanımlanan masraf merkezlerine kayıt oluşturabilmek üzere tercih edilecek seçenektir. Fiş numarası ve masraf merkezi kodu girildikten sonra ilgili mal kayıtlarının giriş/çıkış işlemlerine devam edilir. Stok kodunu kaydettikten sonra masraf merkezinin muhasebe kodu açılan bir pencereden sizi bilgilendirir ve istenilirse buradan değiştirilebilir. Bu değişiklik sadece ilgili kayıt için geçerli olacaktır. Masraf merkezinin muhasebe kodu değiştirilmiş olmaz. Genel Muhasebe ve Maliyet Muhasebesi işlemlerinde referans kodu uygulaması yapanlar şube/depo sarf çıkışlarını masraf merkezleri bazında kullanabilirler.

Stok Kodu (S); Sarf çıkışlarının üretimi yapılan stok kodundan çıkılabilmesi için kullanılacak seçenektir.

Maliyet Ana Grubu (A);Maliyet Muhasebesi Modülünü kullananlar için çıkış yeri belli olmayan, yani herhangi bir mamul koduna ait olmayan fakat maliyet ana grup koduna ait olan hammadde sarf miktarlarının çıkışları için kullanılacak seçenektir. Maliyet ana grup kayıtlarında “hammadde sarfları ana grup bazında mı ?” parametresi işaretlenmiş ise bu seçenek kullanılabilir. Maliyet muhasebesi maliyet ana grubunda tanımlanan kodlar kullanılarak, hammadde sarf çıkışları için giriş/çıkış kayıtları oluşturulabilir. Ana maliyet grup karşılığında kayıtları oluşturulacak stok sabit kayıtlarının ek bilgi girişi/türü sahası hammadde olarak tanımlanmamış ise burada uyarı vererek giriş/çıkış işlemlerinizi engeller.

Maliyet Grubu (G);Maliyet Muhasebesi Modülünü kullananlar için geçerli olan seçenektir. Maliyet muhasebesi maliyet grup kodu bölümünden tanımlanan kodlar kullanılarak giriş/çıkış kayıtları oluşturulabilir.

Serbest (F);Herhangi bir çıkış/giriş yeri belirtilmeden sadece tarih sahasına kayıt tarihi girilerek, stok kodlarına bu seçenek ile hareket kayıtları oluşturabilirsiniz.

Bu ekrandan sonra ambar giriş/ çıkış fişini kaydedebileceğiniz ekrana geçilecektir. Ambar giriş/ çıkış fişi kaydı sırasında karşınıza gelecek sahaların açıklamaları, Satış Faturaları bölümünde anlatıldığı şekildedir. Bu sahalarla ilgili geniş açıklamayı Satış Faturaları bölümünde bulabilirsiniz.

Kaydedilmiş ambar giriş/ çıkış fişleri, tekrar ekrana çağırılıp izlenebilir ve yanlış girilen bir fiş ekrana, fiş numarası verilerek çağırılıp iptal edilerek ya da üzerinde düzeltme yapılarak yeniden kaydedilebilir.

Aylık Personel/ Demirbaş Entegrasyonu

Personel Bilgilerinin Entegrasyonu

Personel entegrasyonu hazırlık çalışmaları ve aylık muhasebeleştirme işlemlerinin ayrıntılı açıklamalarını Personel Kitabında bulabilirsiniz.

Personelle ilgili muhasebeleşecek bilgiler masraf merkezleri bazında toplanmıştır. Bu masraf merkezleri, maliyet muhasebesinde tanımlanan MALİYET GRUP KODLARI bazında düşünülerek oluşturulacaktır.

Her bir muhasebe masraf merkezinin hangi hesap kodlarında muhasebeleşeceği Personel/Entegrasyon/Muhasebe Detay Kod Girişi bölümünden girilecektir. Personel Sabit Bilgilerinde de her personel için hangi masraf merkezine dahil olduğu detay kodu sahasına işlenmelidir.

Personel Sabit Kayıt Örneği

Personel Sabit Bilgileri

Personel Sabit Bilgileri | Personel Nüfus Bilgileri | Personel Ek Bilgileri | Personel Bilgileri

Sicil No: 001 İşçi Memur Terfi Tarihi: 00.00.0000

Adı: EGE Hesap Kodu: PERSONEL Sendika No: HS HAK-İŞ

Soyadı: SARI Grup Kodu: 01 SSK Durum: N-Normal

Giriş Tarihi: 11.02.1996 Kod 1: hakan SSK No: 17631200

Bünye Girişi: 11.02.1997 Kod 2: Emk. No:

Çıkış Tarihi: 00.00.0000 Kod 3: 11 Detay Kodu: 01

Görev Kodu: Kod 4: 1 Cari/Muh.: 00001P

Görev: MY SON Kod 5:

Sicil No	Ad	Soyad	Hesap Kodu	Giriş Tarihi	Çıkış T
>> 001	EGE	SARI	PERSONEL	11.02.1996	
002	HAKAN	SARI	PERSONEL	12.08.1991	
003	NAMIK	SARI	PERSONEL	15.02.1995	
004	KAZIM	ESEN	PERSONEL	01.01.1995	

Tüm personel bir tek masraf merkezine işlenecekse, detay kodu sahalarına aynı kod yazılıp, bu kod için tanımlama yapılabilir. Bu bölümde öncelikle tanımlanacak masraf merkezi kodu girilir, daha sonra bu masraf merkezine ait muhasebe hesap kodları tanımlanır. Kazanç ve yardımların brüt tutarları ile SSK işveren hissesi, tasarruf işveren katkısı, SGDP işveren hissesinin muhasebe hesap kodları girilmelidir. Bu bölümde işlenen hesap kodları, maliyet hesapları olup, borçlandırılacaklardır. Netsis Fusion (Ticari Paket) programı ile entegre çalışıldığından muhasebe hesap kodları girilirken muhasebe rehberinden faydalanılabilir.

Personel Masraf Merkezi Tanımlama Örneği

Personel Entegrasyon Detay Kod Girişi

Detay Kodu: MAMUL1

Tür: Kazanç Sıra No: 3 ÜCRETLİ İZİN

Muhasebe Hesap Kodu: İSCİLİK GİDERİ

Yevmiye Açıklama: Tip: ☒

Tip	Sıra	İsim	Muh.Hesap Kodu	Muh.Hesap İsmi	Yevmiye Açıklama	Kür
1	1	NORMAL	720-01-001	İSCİLİK GİDERİ	MAMUL 1 GRUBU İŞÇİ E	
1	2	HAFTALIK TATİL	720-01-001	İSCİLİK GİDERİ	MAMUL 1 GRUBU İŞÇİ E	
>> 1	3	ÜCRETLİ İZİN			E	
1	4	GENEL TATİL			E	
1	5	MAZERET İZNİ			E	

Aktarılabak olan bilgi sahasının karşısına aktarım yapılacak muhasebe hesap kodu, yevmiye fişine geçirilecek açıklama ve kümüle edilme gibi genel girişlerle birlikte bu bölümdeki kayıtlar tamamlanmış olmaktadır. Kümülayon sahası ise bir masraf merkezi içinde tanımlanan hesap kodlarından aynı olanlarının tutarlarının kümüle edilmesiyle ilgilidir. Kümülayonun işaretlenmediği durumda da aynı muhasebe hesap koduna ait olsa bile her girilen borç isminin mahsupta ayrı satırlarda görülebilmesine yöneliktir. Aktarma işlemi Personel Programı/ Entegrasyon/ Muhasebe Aktar bölümünden yapılacaktır.

Muhasebe genel kod girişi bölümde ise genel olarak, masraf merkezlerinden bağımsız, tek kalem muhasebeleşecek, alacak hesaplarının tanımı yapılır. Parametrik olarak tanımlanabilen 24 adet kesinti tutarlarının ve bunlara ek olarak ödenecek ssk işçi, işveren, tasarruf işçi, işveren, gelir vergisi, damga vergisi, SGDP işçi, işveren tutarlarının muhasebe hesap kodları tanımlanabilir. Tanımlamalarda muhasebe hesap planı rehberi kullanılabilir. Bu bölümde işlenen hesap kodları ödenecek toplam meblağları içerip, alacaklandırılacaktır. Yuvarlama hesabı, diğerlerinden farklı olarak o ay borç / alacak bakiyesi vermesine göre işlem görür. Aktarılabak olan bilgi sahasının karşısına aktarım yapılacak muhasebe hesap kodu, yevmiye fişine geçirilecek açıklama ve kümüle edilme sorgusuna verilen yanıtla birlikte bu bölümdeki kayıtlar tamamlanmış olmaktadır. Kümülayon işaretlenir ise bir masraf merkezi içinde tanımlanan hesap kodlarından aynı olanlarının tutarlarının kümüle edilmesiyle ilgilidir. Kümülayonun işaretlenmemesi durumun da aynı muhasebe hesap koduna ait olsa bile her girilen borç isminin mahsupta ayrı satırlarda görülebilmesine yöneliktir.

Personel Entegrasyon Mahsup Örneği

Yevmiye Fiş Girişi

Fiş Genel Bilgisi Fiş Detay

Fiş No: 020000 Tarih: 31/10/2001 F.Tip: Mahsup Yeni Fiş

Sıra No: 7 Hesap Kodu: BA: ☒ Borç ☐ Alacak Açıklama 1: Açıklama 2: Evrak Tarihi: 31/10/2001 R.Kod: Proje Kodu: Miktar: KDV: 0 % Tutar: 0

Dövizli Mi: ☐

Sıra No	Hesap Kodu	Hesap İsmi	Açıklama 1	B/A
1	360-01-001	ÜCRET VERGİLERİ	EKİM/2001 GELİR VERGİSİ	A
2	360-02-001	ÜCRET DAMGA VERGİSİ	EKİM/2001 DAMGA VERGİSİ	A
3	361-01-001	ÖDENECEK SSK PRİMLERİ	EKİM/2001 SSK İŞVEREN HİSSESİ	A
4	369-01-001	AYLIK VE ÜCRETLER	EKİM/2001 NET ÜCRETLER	A
5	720-01-01-01	ÜCRETLER	EKİM/2001 MAMUL 1 GRUBU İŞÇİ ÜCRETLERİ	B
6	720-01-01-03	SSK İŞVEREN HİSSESİ	EKİM/2001 SSK İŞVEREN HİSSESİ	B

Borç Mik.	0	Borç Tut.	1,235,000,000	Borç Döviz	0
Alac. Mik.	0	Alac. Tut.	1,235,000,000	Alacak Döviz	0
Bak. Tut.	0	Bak. Tut.	0	Bak. Tut.	0

Muhasebeye aktarma bölümü, istenen ayın personel mahsubunu oluşturur. Oluşan mahsup Entegrasyon Modülü/Dekont Mahsubu bölümünden izlenebilir. İlgili aktarım bilgileri kontrol edilerek Entegrasyon bölümünden de muhasebeye aktarım yapılmalı ve yevmiye fişi haline dönüştürülmelidir.

Amortisman Bilgilerinin Entegrasyonu

Demirbaş entegrasyonu hazırlık çalışmaları ve aylık muhasebeleştirme işlemlerinin ayrıntılı açıklamalarını Demirbaş Programı kitabında bulabilirsiniz.

Demirbaş Sabit Kayıt Örneği

Demirbaş Bilgi Kartı

Alış Bilgileri | Ek Bilgiler | Demirbaş Bilgisi | Amortisman Bilgileri | Satış Bilgileri | Zimmet Bilgileri

Demirbaş Kodu: 01002
FABRIKA ARSASI

Alış Tarihi: 01.08.2002 Alış Belge No:
Satıcı:
Döviz Tipi: 1 Döv. Alış Fiyatı: 20.000
Alış Miktarı: 1 Alış Fiyatı: 32.690.020.000

Gayrimenkul: ☒ Amortisman Tipi: ☒ Normal ☐ Hızlı
Kıstalyum: ☐ Yeniden Değ. Tabi: ☒ Amort. Oranı: 2
Amortisman Tabi: ☒ Amortisman Pas Geçilsin: ☐

Amort. Bitiş Yılı: 2052 Amort. Bitiş Ayı: 5
Son İşlem Yılı: 2003 Son İşlem Ayı: 9

Detay Kodu: 01 Masraf Kodu: 0101
Grup Kodu: 250 ARAZI VE ARSALAR
Rapor Kodu-1: Rapor Kodu-2: Rapor Kodu-3:
Proje Kodu: Teşvik No:
Fin. Kira. No: Teş. Sıra No: 0

Demirbaş Kodu	Demirbaş İsmi	Alış Tarihi	Alış Fiyatı	Alış Miktarı	A. Bel. No	Satıcı
01001	SATIŞ SHOW ROOM ARSASI	01.01.2001	25.000.000.000	1		
>> 01002	FABRIKA ARSASI	01.08.2002	32.690.020.000	1		
02001	ATIK SU TESİSİ	01.01.2001	50.000.000.000	1		
03001	FABRIKA BİNASI	01.01.2001	100.000.000.000	1		
03002	SATIŞ SHOW ROOM BİNASI	01.01.2001	17.500.000.000	1		
03003	FABRIKA ARSASI-MERSİN	01.01.2003	32.690.020.000	1		

Demirbaşlarla ilgili muhasebeleşecek bilgiler masraf merkezleri bazında toplanmıştır. Her bir demirbaş detay kodunun hangi muhasebe masraf merkezinde ve hangi hesap kodlarında muhasebeleşeceği Demirbaş/Entegrasyon/Masraf Kodu Tanımlama bölümünden girilmelidir. Masraf merkezleri MALİYET GRUP KODLARI'na göre belirlenmelidir. Demirbaş programındaki Masraf merkezleri oluşturulduktan sonra her demirbaş kaydı için Demirbaş Sabit Kayıtlarındaki detay kodlarına girilmelidir.

Örnek : A firması için maliyet grup kodları; mamul-1 ve mamul-2 olarak tanımlanmış ve bu grup kodlarının ikinci ekranlarına maliyet masraf kodlarına göre amortisman hesaplarının maskemeleri girilmiş idi. Bu durumda mamul-1 ve mamul-2 için masraf kodu tanımlaması oluşturularak, her birinin sabit kıymet,

birikmiş amortisman ve masraf merkezleri tanımlamaları muhasebeye entegre olacak şekilde (hesap planı kodları) düzenlenmelidir.

Demirbaş Masraf Merkezi Tanımlama Örneği

Detay Kodu Tanımlama

Detay Kodu: 01

Sabit Kıymet Muh.Kodu: 250-01-001 ARAZI VE ARSALAR

Birik.Amort.Muh.Kodu: 257-04-001 ARAZI VE ARSALAR BIRIKMI

Çalışmayan Kısım Hesabı: 680-01-004 ARAZI VE ARSALAR ÇALIŞM

Değer Artış Fonu Hesabı: 522-01-001 MDV YENIDEN DEĞERLEME

Ref. Kodu: 01 Proje Kodu: 0

Detay Kodu	Sab. Kıy. Kodu	Birik. Amort. Muh. Kodu	Çal. Kıs. Hes.	Değer.
>> 01	250-01-001	257-04-001	680-01-004	522-01
02	251-01-001	257-05-001	680-01-005	522-01
03	252-01-001	257-06-001	680-01-006	522-01
04	253-01-001	257-01-001	680-01-002	522-01
05	254-01-001	257-03-001	680-01-003	522-01
06	255-01-001	257-02-001	680-01-001	522-01

Rehber tuşu, muhasebe hesap planının rehberi olarak bu sahalarda size yardımcı olacaktır. Çalışmayan kısım sahasına ise aylık bazda değerlendirme yaparak entegrasyon kullanacaklar için, yıl içinde alınan demirbaş kaydının eksik ay amortisman tutarının aktarılacağı hesap kodu tanımlanır.

Masraf Kodu Tanımlama

Masraf Kodu: Masraf Açıklama

Masraf Kodu	Masraf Açıklama
0101	ARAZI VE ARSALAR
0201	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ
0301	BİNALAR
0401	TESİS, MAKİNA, CİHAZLAR
0501	TAŞITLAR
0601	DEMİRBASLAR

Masraf Kodu Muhasebe Hesapları Tanımlama

Masraf Kodu: 0101 ARAZİ VE ARSALAR

Masraf Muhasebe Kodu: 730-01-001 Ref. Kodu: 01 Proje Kodu: 01001

DEMİRBASLAR

Oran: 50

Masraf Muhasebe Kodu	Ref. Kodu	Proje Kodu	Oran
>> 730-01-001	01	01001	50
730-02-001		01002	50

Oluşan %: 100 Fark %: 0

Detay kodunun masraf hesap kodları ve masraf dağıtım oranları yüzde bazında ilgili sahalarda belirlenir. Referans kodu mantığı ile çalışan firmalar aynı masraf merkezlerine ait oranlamaları aynı ya da değişik referans kodlarına entegre edebilirler. Detay kodu bazında kümüle olan toplam amortisman tutarı, tanımlı masraf hesap kodlarına ilgili oranlar bazında dağılırarak aktarılır.

Demirbaş Entegrasyonu Mahsup Örneği

Yevmiye Fiş Girişi

Fiş Genel Bilgisi | Fiş Detay

Fiş No: 00000000000000000000 Tarih: 17.10.2003 F.Tip: Mahsup Yeni Fiş

Sıra No: 3 Hesap Kodu: B/A Borç Alacak

Açıklama 1: Açıklama 2: Evrak Tarihi: 17.10.2003

R.Kod: Proje Kodu: Miktar: KDV: Vade Günü: Dövizli Mi: ☐

Tutar: 0 Firma Döviz Tipi: Firma Döviz Tutarı: 0

Sıra No	Hesap Kodu	Hesap İsmi	Açıklama 1	B/A	Tutar
1	257-01-001	TESİS VE MAKİNALAR BİRİK.AMORT		A	9.000.000.000.000
2	730-01-001	DEMİRBASLAR		B	9.000.000.000.000

Borç Mik: 0 Borç Tut: 9.000.000.000.000 Borç Döviz: 0

Alac. Mik: 0 Alac. Tut: 9.000.000.000.000 Alacak Döviz: 0

Bak. Tut: 0 Bak. Tut: 0 Bak. Tut: 0

Bu konuda ayrıntılı bilgi verilmeyecektir. Masraf merkezleri tanımlamaları, aylık işlemler ve entegrasyon çalışmalarının bilgilerini Demirbaş programı kitabında bulabilirsiniz. Aylık Hisse Muhasebeleştirme bölümü yardımıyla aylık bazda değerlendirme ile amortisman tutarları entegre edilebilir. Entegre edilecek ayın tarihi (gün/ay/yıl) girildiğinde, program otomatik olarak aylık amortisman tutarlarını Netsis Ticari Paket programındaki Entegrasyon/Dekont mahsubu bölümüne aktaracaktır. Entegrasyon bölümünden de muhasebeye aktarım yapılmalı ve yevmiye fişi haline dönüştürülmelidir.

Genel Üretim/Yönetim Gider Dağılımları

Yukarıda anlatılan Personel ve Demirbaş Muhasebe Entegrasyonları sonucunda, direkt işçilik giderleri ve genel üretim giderlerinin işçilik ve amortisman payları dağıtımına hazır şekle getirilmiştir.

Yardımcı servis giderleri veya (yemekhane, atölye, kafeterya, vb.) ay içinde dağıtılmayan genel üretim giderlerinin ürün merkezleri bazında dağılımını, kendi anahtar sisteminize göre Muhasebe Modülü/Yevmiye Fiş Girişi bölümünden mahsup fiş tipi ile oluşturarak tamamlayabilirsiniz. Ayrıca Muhasebe Modülü/İşlemler/Yardımcı Servis Dağıtım İşlemleri bölümünü kullanarak da dağıtımlarınızı gerçekleştirebilirsiniz. Bu konudaki detay açıklamayı Muhasebe kitabında bulabilirsiniz.

Maliyet Bilgilerinin Dövizli Takibi

Dövizli muhasebe uygulaması yapan firmalarda, maliyetlerin dövizli takibinin yapılabilmesi için bazı parametrelerin işaretlenmiş olması gereklidir.

Şirket / Şube / Parametre Tanımları

Şubeler Parametreler

Şube Kodu: 0 Şube Adı: BURCU MERKEZ A.Ş.

Plasiyer Uygulaması Var: ☐ Özel hesap penceresi gösterilmesin: ☐ Güvenlik Uygulaması: Kolon Bazı Geçerlilik Sistemi

Proje Uygulaması Var: ☐ Entegre Kullanıcı No. Sorulsun: ☒ Form Bazı Güvenlik Uygulaması Var: ☐

Otomatik İşlem Tipi: ☒ Seri Takibi Var: ☐ Rehber kullanım şekli: Normal

Muhasebe Entegre: ☒ Workplace Uygulaması Var: ☐

Döviz Uygulaması Var: ☒ Döviz Çevrim Tipi: ☒ Döviz Alış ☐ Döviz Satış ☐ Efektif Alış ☐ Efektif Satış

Firma Döviz Tipi: 1

Enter Tuş Desteği: ☒ Aktif Alan Rengi:

Sesli uyarı: ☐ Pencere Rengi:

E-Posta uygulaması var mı: ☐ SMTP Server adı: mail.netsis.com.tr

SMTP Kullanıcı adı: SMTP Şifre:

İlk olarak, Yardımcı Programlar/ Şirket/Şube Parametre Tanımları bölümündeki “Döviz Uygulaması Var Mı” parametresinin işaretlenmiş olması gereklidir. Bu parametre ilgili şirket/şube bazında döviz kullanımını sağlayacaktır. Yine bu bölümde, Döviz Çevrim Tipi ve Firma Döviz Tipi belirlenmelidir. Burada belirleyeceğiniz firma döviz tipi, maliyet hesaplamasında baz alınacak döviz tipidir.

İkinci olarak, Muhasebe Modülü/ Parametre Kayıtları/ Döviz Muhasebe bölümünde FAS52 sahası işaretlenmiş olmalıdır. Bu durumda, aşağıda anlatılacak olan bazı bölümlerin çalışmasıyla hesaplanan bilgilerde, döviz bilgileri de bulunacaktır.

Maliyet Hesaplatma Adımları

Stok Modülü/Döviz Fiyatları Oluşturma

Dövizli muhasebe uygulaması olan firmalar için, maliyet hesaplamalarından önce Stok Modülü/Döviz Fiyatları Oluşturma seçeneğinin çalıştırılması son derece önemlidir. Bunun nedeni, maliyet oluşturma adımı baz alınacak döviz tutarlarının, stok hareket kayıtlarındaki firma döviz tutarı sahasından alınmasıdır. Firma döviz tutarlarının oluşturulması da Stok Modülü/Döviz Fiyatları Oluşturma seçeneğinde yapılmaktadır.

Stok Modülü/Maliyet Oluşturma

Belli bir tarih aralığında, Aylık Ağırlıklı Ortalama/LIFO/FIFO maliyet yöntemi kullanılarak istenirse şubeler dahil tüm stok birim fiyatlarının hesaplanıp çıkış hareketlerinin güncellenmesini sağlar.

Bu bölümde, maliyet oluşturulacak tarih aralığı girilmelidir. Bitiş tarihine maliyet çalıştırılan ayın son günü girilmelidir. Yıllık işlem parametresi işaretlenmediğinde, başlangıç tarihine müdahale edilmez, bu durumda program, seçilen maliyet tipine göre, bitiş tarihi sahasında belirtilen ayın, ilk gününden son gününe kadar aylık maliyet çalıştırır.

Yıllık işlem seçeneği, yıl boyunca standart maliyet sistemini uygulayarak, yıl sonunda fiili maliyetleri hesaplatan ve standart-fiili farklarını bulan firmaların kullanacağı bir parametredir. Bu parametre ile bir yıllık hareketlerin tümü için tek bir maliyet fiyatı oluşacaktır. Bu şekilde oluşan maliyet, aylık ağırlıklı ortalama yönteminde olduğu gibi hesaplanmaktadır. Yıllık standart maliyet sisteminin kullanılabilmesi için maliyet parametrelerinde “Yıllık Standart Maliyet” parametresi işaretlenmelidir.

Bu sorgulama ekranında sonra Şubelerin de maliyet hesaplamalarına eklenmesi ile ilgili “Şubeler dahil edilecek mi” sorgu ekranı ile karşılaşılır. Maliyet ana grupları bazında üretim merkezleri olarak tanımlanan şube/depolar da buradaki maliyet hesaplamalarına mutlaka DAHİL edilmelidir.

Örnek : Maliyet tipi “aylık ağırlıklı ortalama” seçilmesi durumunda, tarih aralığı olarak 01/08/2003 - 31/08/2003 verildiğinde; 01/08/2003 tarihine kadar devreden maliyet bulunup, 31/08/2003'e kadar aylık ağırlıklı ortalama yöntemi kullanılarak verilen tarih aralığındaki çıkış fiyatları düzenlenir.

Maliyet oluşturma çalıştırılması sonucunda stok sabit kayıtlarındaki ek bilgi giriş ekranlarındaki birim maliyet ve firma döviz maliyet (dövizli muhasebe kullananlarda) sahalarına burada seçilen maliyet yöntemi ile hesaplanan maliyet fiyatları aktarılır.

Buradaki işlemlerin bitiminde kontrol amacıyla, Stok/Ek Listeler/Ortalama Maliyet Stok Değerleri ve Merkez/Şube Envanter Raporları bölümünden dökümleri oluşturulabilir. Raporlamaların içerikleri ile ilgili ayrıntılı bilgiyi Stok modülü/Raporlamalar bölümünde bulabilirsiniz.

Muhasebe Modülü /Döviz Tutarları Oluşturma

Tüm işlemlerin tamamlanmasından sonra, dövizli muhasebe kullanan firmalarda, Maliyet Muhasebesi/Maliyet Oluşturma seçeneğinin çalıştırılmasından önce, Muhasebe Modülü/Döviz Tutarları Oluşturma bölümü çalıştırılmalıdır. Böylece, masrafların birim maliyetlere yansıtılması işlemi sırasında firma döviz tutarları da bulunabilecektir.

Maliyet Muhasebesi/Maliyet Hesaplatma

Maliyet Tipi	Aylık Ağırlıklı Ortalama
Yıllık İşlem	☐
Tarih	10 / 2003
Hazırlık yapılacak	☐
Mahsup oluşturulacak	☐
Fark Mahsubu Oluşturulsun	☐
Tarih	10
Ana Grup Paylaştırma Hassiyet Tutarı	1
Genel Sayfa Sayısı	1

Tamam İptal

Yukarıda anlatılan ön çalışmalar tamamlandıktan sonra artık maliyet hesaplatma işlemlerine hazırsınız demektir. Maliyet Muhasebesi Modülünden Maliyet Hesaplatma seçeneği çalıştırılarak maliyet mahsuplarının oluşturulma işlemlerine başlanabilir.

Yıllık İşlem

Yıllık işlem seçeneği, yıl boyunca standart maliyet sistemini uygulayarak, yıl sonunda fiili maliyetleri hesaplatmak için kullanılır.

Tarih (Ay Kodu/Yıl)

Bu sahalara maliyet hesaplamaları yapılacak ay ve yıl kodu girilecektir.

Hazırlık Yapılacak

Hazırlık yapılışın sahası işaretlendiğinde program;

1. İşlem sırası dosyasından 1. sırada tanımlanan maliyet ana kodunu kontrol ederek, bu maliyet ana grubuna (bu koda ait işlemleri bittiğinde 2.sırada tanımlanan maliyet ana koduna geçerek safha safha hesaplamaları oluşturacaktır) ait işlemlere başlar.
2. Seçilen maliyet yöntemi ile bulunacak çıkış tutarları için Merkez/Şube, Depolarda yapılan tüm alışlar tek bir ambarmış gibi kabul edilerek kümüle olarak hesaplanır.
3. Maliyet ana mamul grubuna ait stokların çıkışlarından Stok/Maliyet Oluşturma bölümü çalıştırıldığında bulunan birim maliyet (dövizli muhasebe kullanan için ayrıca birim döviz maliyeti) ile sarf miktarı ve sarf tutarlarını (dövizli muhasebe kullananlarda dövizli sarf tutarları) oluşturarak, yukarıda girilen ay bazında kümüle eder. Böylece hammadde sarfları tespit edilmiş olup bu bilgiler, her bir maliyet ana grubuna göre tek tek hazırlanarak maliyet dosyasına yazılır.
4. Maliyet ana grup kodları bazında işçilik ve genel üretim giderlerinin dağılımları, muhasebedeki mahsup tutarlarından ve dağıtım anahtarlarında girilen seçeneklere göre oluşturulur ve ilgili ay için bulunan bütün maliyet kalemleri toplanarak (hammadde+ambalaj+enerji+ vb.) maliyet dosyasına yazılır. Dövizli muhasebe kullanılan yerlerde, maliyet ana grup kodları bazında işçilik ve genel üretim giderlerinin dağılımları, muhasebedeki mahsupların firma döviz tutarlarından ve dağıtım anahtarlarında girilen seçeneklere göre oluşturulur ve ilgili ay için bulunan bütün dövizli maliyet kalemleri toplanarak (hammadde+ ambalaj + enerji + vb.) maliyet dosyasına yazılır. Bu nedenle, dövizli muhasebe kullanan firmaların, dövizli maliyet kalemlerinin bulunabilmesi için, Muhasebe Modülü/İşlemler/Döviz Tutarları oluşturma seçeneğinin Maliyet Oluşturma öncesinde çalıştırılmış olması gereklidir.
5. [Bir ay önceden devreden bakiye stok miktarı + bir ay önceden devreden maliyet fiyatı] ve [maliyeti oluşturulacak ilgili ay içinde seçilen maliyet yöntemi ile hesaplanan maliyet fiyatı + satış miktarları] değerlendirilip, ilgili ay için maliyet grup kodu bazında maliyet fiyatları bulunur. Grup kodu bazında bulunan **aylık** maliyetler, ilgili gruba ait mamul stok hareketlerinin **giriş** görülen kayıtlarına ay içi maliyet fiyatlarını aktararak, **çıkış** görülen kayıtlarına da **ortalama** maliyet fiyatlarını aktararak hesaplamalarını yapar. Bulunan değerler sarf dosyasına yazılır. Bu işlemler, dövizli muhasebe

uygulanması olan firmalarda döviz bazında da hesaplanarak sarf dosyasına yazılmaktadır.

Bu hesaplamalar, işlem öncelik sırası ve ana mamul kodlarına göre safha safha hesaplanır.

Hazırlık çalışması yapıldıktan sonra Raporlar bölümünde açıklanan Detaylı ve Özet maliyet raporları alınarak kontrolleri yapılır. Kontroller sonucunda işlemlerde sarf merkezleri ya da hammadde sarfları bazında herhangi bir düzeltme yapılacak ise Hammadde Sarfları ve Maliyet Bilgi Girişi bölümleri kullanılabilir.

Bundan sonraki etap Sarf, Maliyet ve Satılan Malın Maliyeti mahsuplarının entegre edilmesidir. Ekrandan sorgulanan mahsup oluşturulacak sorgusu, bu mahsupların oluşturularak Muhasebe Programı/Entegrasyon modülü/Dekont mahsubu bölümüne transfer edilmesi ile ilgilidir. Transfer işlemleri için tekrar hazırlık çalıştırılmasına gerek yoktur. Eğer düzeltme yapılarak, maliyet muhasebesi ile ilişkili bazı hesaplar değişikliğe uğramış ise “hazırlık çalıştırılacak” sorgulaması tekrar gerçek değerleri oluşturabilmek için işaretlenmelidir.

Mahsup Oluşturulacak

Sarf, Maliyet ve Satılan Malın Maliyeti mahsuplarının Entegrasyon modülündeki Dekont Mahsubu bölümüne transfer edilmesini sorgulamaktadır. Hazırlık yapılsın sorgusu ile beraber mahsup oluşturulması istenmiyorsa bu saha işaretlenmemeli, mahsup oluşturulması isteniyorsa işaretlenmelidir. Hazırlık sonrasındaki kontroller sonucunda herhangi bir sorun yoksa tekrar hazırlık yapılsın sahasının işaretlenmesine gerek yoktur. Direkt “mahsup oluşturulsun” sahası işaretlenip entegre işlemler yapılabilir. Oluşturulan mahsuplar üzerinde de entegrasyon bölümünde düzeltme vb. işlemler yapılabilir. Entegrasyon bölümündeki kontrollerden sonra ilgili mahsuplar muhasebeye aktarılarak yevmiye fişi haline dönüştürülmelidir.

Mahsuplar şu sıra ile oluşturulur;

Sarf Mahsubu

İşlem sırası tanımlamalarında girilen MALİYET ANA GRUP KODU bazında

Borç	//	Alacak
710-DİREKT İLK MADDE MALZ.GİD.		150 İLK MADDE VE MALZ. ALIŞ HES.

Maliyet Mahsubu

İşlem sırası tanımlamalarında girilen MALİYET ANA GRUP KODU bazında

Borç	//	Alacak
151-YARI MAMULLER-ÜRETİM HESABI		711-DİREKT İLK MAD.VE MAL.YAN.FARK
		721-DİREKT İŞÇİ.GİDERLERİ YANSITMA
		731 GENEL ÜRET. GİD.YANSITMA HES.
	//	
Borç	//	Alacak
152-MAMULLER HESABI		151-YARI MAMULLER-ÜRETİM HESABI
	//	

Satılan Malın Maliyeti Mahsubu

İşlem sırası tanımlamalarında girilen Maliyet Ana Grup Kodu bazında

Borç	//	Alacak
620 SATILAN MALIN MALİYETİ		152-MAMULLER HESABI
	//	

Dövizli Muhasebe uygulaması olan firmalarda, tüm bu mahsuplarda döviz tutarları da bulunmakta, firma döviz tipi baz alınarak, bulunan döviz rakamları mahsuplarda operasyon döviz tipi ve tutarı sahalarına aktarılmaktadır. Mahsubun muhasebeye aktarımı sırasında, operasyon döviz tipi ve tutarı sahalarındaki döviz bilgileri, firma döviz tipi ve tutarı sahalarına aktarılmaktadır. Böylece, oluşan mahsuplardaki operasyon döviz tipi ve tutarı sahaları, firma döviz tipi ve tutarı sahalarına eşitlenmektedir. Böylelikle tüm işlemleri tamamlanmış firmalar için bu son mahsuptaki hareketlere firma döviz değeri atamak için Muhasebe Modülü/Döviz Tutarları Oluşturma seçeneğinin çalıştırılması gerekmeyecektir.

Fark Mahsubu Oluşturulsun

Bu parametre, yıllık standart maliyet sistemini uygulayarak, yıl sonunda standart ve fiili maliyetler arasındaki farklara ait fark mahsubu oluşturmak için kullanılır. Aylık standart maliyet uygulamasından farkı, oluşan fark mahsubunda. 712, 722,

732 gibi maliyet fark hesaplarının kullanılmamasıdır. Oluşan farklar 711,721,731 gibi ilgili maliyet hesaplarına aktarılacaktır.

Ay Kodu

Yıllık standart maliyet sistemini kullanan firmalar için fark mahsubu, bu alanda belirtilen ayda oluşacaktır.

Ana Grup Paylaştırma Hassasiyet Tutarı

“Ana Grup Bazında Yapılan Sarflar Mamullere Yedirilsin” parametresi işaretlenerek, mamulün üretiminde dolaylı yoldan kullanılan hammadde sarflarının ambar çıkış fişleri ile, ilgili maliyet ana grubuna sarf edilmesi durumunda, maliyet çalıştırılırken, program ambar çıkış fişlerinden bu tip kayıtları taramaktadır. Sarf tutarınının, göz ardı edilecek kadar küçük olması durumunda, maliyet çalıştırma işleminin hızlandırılması amacıyla, gözardı edilecek sarf tutarı, “Ana Grup Paylaştırma Hassasiyet Tutarı” bölümüne yazılabilir. Program, bu alana yazılan tutardan daha küçük sarfları dikkate almayacak, mali ana grubunun maliyetine eklemeyecektir.

Genel Safha Sayısı

Maliyet ana safhaları arasında geriye dönüşler varsa, geriye dönüş sayısı kadar maliyet hesaplatmanın yeniden çalıştırılması gereklidir. Bu durumda genel safha sayısına, geri dönüş sayısının bir fazlası girilmelidir. Örneğin, buğdaydan irmik, irmikten de makarna üretilmesi durumunda irmik ve makarna safhası olmak üzere 2 safha olduğunu varsayalım. Makarnanın irmiğe dönüştürülmesi söz konusu olduğu durumlarda 1 geri dönüş olduğundan maliyet hesaplatmanın 2 defa çalıştırılması gerekir ve genel safha sayısına 2 girilmelidir.

Maliyet Bilgi Girişi

Maliyet Bilgi Girişi

Maliyet Girişi | Maliyet Yüzdeleri

Grup Kodu: MM1 MAMUL1

Tarih: 10 / 2002

Üretim Miktarı	Yard.Servis	Ambalaj	İade Miktarı
10	0	2.000.000	0
Fason Üretim Miktarı	Yed.Parça	Yarı Mamul Sarfı	İade Tutarı
0	0	3.300.000.000	0
Ham.Sarf.Mik.		Aylık Mal.Fiyatı	İhracat Miktarı
10		556.200.000	0
Ham.Sarf.Tut.		Ortalama Maliyet	İhracat Tutarı
10.000.000		556.200.000	0
İşçilik-1		Bakiye Stok Mik.	
1.750.000.000		10	
İşçilik-2		Satış Tutarı	
0		0	
Enerji		Satış Miktarı	
500.000.000		0	
Amortisman		Ort.Sat.Fiyat	
0		0	

Grup Kodu	Üretim Miktarı	Tarih	Ham.Sarf.Mik.	Ham.Sarf.Tut.	Aylık Mal.Fiyatı	Ortalama Maliyet	Ort.Sat
>> MM1	10	30.10.2002	10	10.000.000	556.200.000	556.200.000	
MM2	10	30.10.2002	10	10.000.000	557.200.000	557.200.000	
PE1	10	30.10.2002	20	45.000.000	129.500.000	129.500.000	

Bu bölüm, maliyet hesaplatma ile oluşan maliyet ve sarf dosyalarına müdahale etme veya izleme amacıyla kullanılabilir. Ayrıca Maliyet Muhasebesi modülünü sene içinde edinen ve çalışmalara başlayanların, maliyet grup kodları bazında sarflarının hem TL., hem de dövizli devir tutarlarının girilebilmesi için kullanılır. Devir kayıtlarında; Ay koduna, maliyet hesaplamasının yapılacağı aydan bir önceki **ay kodu** girilerek, **Ortalama Maliyet** ve **Bakiye Stok Miktarı** sahaları doldurulmalıdır. Çok gerekli durumlarda da program tarafından oluşturulan değerler üzerinde, yetkili kullanıcı sorumluluğunda buradan değişiklikler yapılabilir.

Uygulama Demo : 1

1. Maliyet Muhasebesi modülündeyken kayıtlar üstüne gelin ve klikleyin. Maliyet bilgi girişinin üstüne gelin ve klikleyin.
2. Grup Kodu sahasında rehber tuşunu klikle. Gelen rehberden bir grup kodu çift klikle. Bir sonraki saha için <Tab> tuşu kullanın.
3. Tarih sahasında, ay ve yıl kodunu yazarak <Tab> tuşuna basın.
4. <Tab> tuşu ile diğer sahalara geçin.
5. Bazı sahalardaki değerleri değiştirin ve Kayıt tuşuna basın.

Sarf Girişi

Sarf Girişi

Hammadde Kodu: HM1 HAMMADDE 1

Mamul Kodu: YM1 YARIIMAMUL1

Tarih: 04 / 2001

Sarf Miktarı: 550

Sarf Tutarı: 583,000,000

Döv.Sarf Tut.: 422.46

Hammadde Kodu	Mamul Kodu	Tarih	Sarf Miktarı	Sarf Tutarı
>> HM1	YM1	30/04/2001	550	583,000,000
HM1	YM1	30/12/2078	0.5	500,000
HM1	YM3	30/04/2001	500	530,000,000
HM1	YM3	30/12/2078	0.5	500,000
HM2	MAMUL2	30/12/2078	1	500,000
HM2	YM1	30/04/2001	1,100	83,333.333334
HM2	YM1	30/12/2078	1	500,000

Hammadde stok kodları ve maliyet grup kodları kullanılarak, sarf miktar ve tutarlarının tarih belirtilerek hem TL., hem de döviz tutarlarının kaydedileceği ve izlenebileceği bölümdür.

Uygulama Demo : 2

1. Maliyet Muhasebesi modülündeyken kayıtlar üstüne gel ve klicle. Sarf girişinin üstüne gel ve klicle.
2. Hammadde Kodu sahasında rehber tuşunu klicle. Gelen rehberden bir hammadde kodunu çift klicle. Bir sonraki saha için <Tab> tuşu kullan.
3. Mamul Kodu sahasında rehber tuşunu klicle. Gelen rehberden bir mamul kodunu çift klicle.
4. Tarih sahasında, ay ve yıl kodunu yazarak <Tab> tuşuna bas.
5. <Tab> tuşu ile diğer sahalara geç.
6. Bazı sahalardaki değerleri değiştir ve Kayıt tuşuna bas.

İşlemler

- Ana Grup Kodu Değişikliği
- Grup Kodu Değişikliği
- Kod İlişki Kontrolü
- İmalat Defteri Hazırlığı
- Hızlı Mamul Yarı Mamul Kaydı
- Standart Maliyet İşlemleri
- Detaylı Maliyet Analizi

Ana Grup Kodu Değişikliği

Tanımlanmış olan ana grup kodlarının başka bir kod ile değiştirilebilmesi için kullanılır. Önerimiz bu tür değişikliklerin maliyet işlemlerine başlamadan yapılmasıdır.

Uygulama Demo : 3

1. Maliyet Muhasebesi modülündeyken işlemler üstüne gel ve tıkla. Ana grup kodu değişikliği işleminin üstüne gel ve tıkla.
2. Eski ana grup kodu sahasındaki rehber tuşunu tıkla. Rehberden bir kod seçerek çift tıkla. Bir sonraki sahaya geçmek için <Tab> tuşu kullan.
3. Yeni ana grup kodu sahasına olmayan bir kod yazarak Tamam tuşunu tıkla.

Grup Kodu Değişikliği

The dialog box titled "Grup Kodu Değişikliği" (Group Code Change) has a blue title bar with a close button. It contains two text input fields: "Eski Grup Kodu" (Old Group Code) and "Yeni Grup Kodu" (New Group Code). Below the fields are two buttons: "Tamam" (OK) with a green checkmark icon and "İptal" (Cancel) with a red X icon.

Tanımlanmış mamul grup kodlarının değiştirilmesi için kullanılır. Önerimiz bu tür değişikliklerin maliyet işlemlerine başlamadan yapılmasıdır.

Eski Grup Kodu

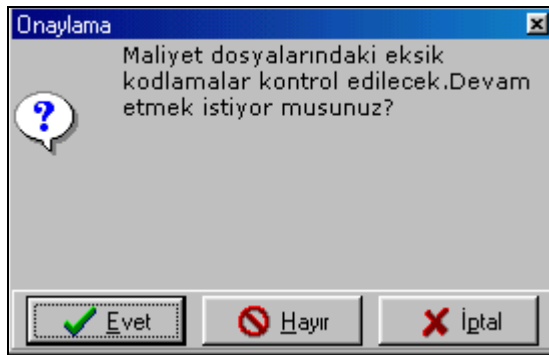
Değiştirmek istediğiniz, daha önceden tanımlı grup kodunun kaydedileceği sahadır. Bu sahadaki rehber tuşundan yararlanarak grup kodları rehberine ulaşabilirsiniz.

Yeni Grup Kodu

Açmak istediğiniz ve daha önceden tanımlanmış grup kodunun girileceği sahadır. Bu sahadaki rehber tuşundan yararlanarak grup kodları rehberine ulaşabilirsiniz.

Tamam tuşuna bastığınızda, eski koda ait tüm bilgiler yeni grup kodu sahasına girdiğiniz koda aktarılacaktır. Eski kod silineceği için kullanılamayacaktır.

Kod İlişki Kontrolü

The dialog box titled "Onaylama" (Confirmation) has a blue title bar with a close button. It contains a question mark icon and the text: "Maliyet dosyalarındaki eksik kodlamalar kontrol edilecek.Devam etmek istiyor musunuz?" (Missing codes in the cost files will be checked. Do you want to continue?). At the bottom, there are three buttons: "Evet" (Yes) with a green checkmark icon, "Hayır" (No) with a red circle and slash icon, and "İptal" (Cancel) with a red X icon.

Maliyet muhasebesinin doğru rakamları vermesi için mamul, yarımamul ve yan ürün olarak belirlenen stok kartlarına mamul grup kodlarının yazılmış olması

gerektiğini anlatmıştık. Bu işlem, türü mamul, yarımamul yan ürün olan stokların, mamul grup kodları girilmemiş olanlarının kontrolü için kullanılır.

Uygulama Demo : 4

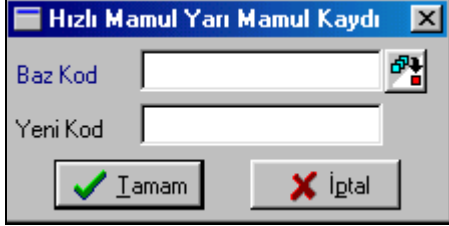
1. Maliyet Muhasebesi modülündeyken işlemler üstüne gel ve klikle. Kod ilişki kontrolünün üstüne gel ve klikle.
2. Gelen uyarı ekranını okuyarak Tamam tuşunu klikle.

İmalat Defteri Hazırlığı

İmalat defterinin tutulmasındaki amaç; işletmeye üretimde kullanılmak üzere ne kadar hammadde ve yardımcı malzeme girdiği, bunların hangi miktarının üretimde kullanıldığı ve bunlara karşılık ne kadar mamul elde edildiğinin saptanmasıdır. Bu defter aynı zamanda bir nevi ambar defteri niteliğini taşımaktadır.

Bu bölüm, yukarıda anlatılanlar ışığında imalat defteri basımına ön hazırlık aşamasını taşımaktadır. Burada çalıştırılan hazırlık aşamasında, girilen tarih aralığına göre program, işlem gören hammaddeler ve yardımcı malzemeleri, satın alınan, satılan ve üretime sarf edilenler olarak ayrı ayrı, mamulleri, üretilen ve üretimden satışlar olarak ayrı ayrı belirleyerek listemeye hazır duruma getirecektir. Program, bu bölümdeki hazırlık çalışmasını Mamul ve Hammaddelere göre iki ayrı tipte liste almaya uygun olarak oluşturacaktır. Bu listeler, Rapor Modülü/Maliyet Raporları/Hammadde İmalat Defteri ve Mamul İmalat Defteri bölümlerinden alınabilir.

Hızlı Mamul Yarı Mamul Kaydı

Stok Modülünde, Mamul ve Yarımamul olarak kaydedilen kayıtların aynısının başka bir koda kopyalanması işlemi için kullanılan bölümdür. Aynı zamanda baz alınan stok koduna ait herhangi bir reçete var ise bu reçetenin aynısı yeni açılan grup kodu içinde otomatik yapılır.

Uygulama Demo : 5

1. Maliyet Muhasebesi modülündeyken işlemlerin üstüne gel ve tıkla. Hızlı mamul yarı mamul kaydı işleminin üstüne gel ve tıkla.
2. Baz kod sahasındaki rehber tuşunu tıkla. Rehberden bir kod seçerek çift tıkla. Bir sonraki sahaya geçmek için <Tab> tuşu kullan.
3. Yeni kod sahasına olmayan bir kod yazarak Tamam tuşunu tıkla.

Standart Maliyet İşlemleri

- Reçeteden Mali Sarf Oluşturma
- Mali Sarftan Maliyet Oluşturma

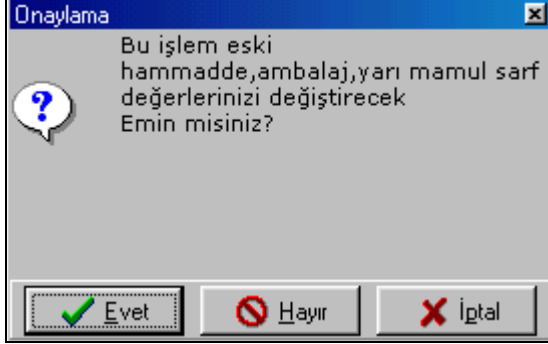
Reçeteden Mali Sarf Oluşturma

Standart maliyet uygulaması yapan firmaların kullanacağı seçenektir. Bu seçenek, reçetelerinizdeki bilgiler ile sorgulanan TL. standart malzeme ve döviz standart malzeme fiyatları doğrultusunda, otomatik olarak 30/12/2078 tarihli sarf kayıtları oluşturacaktır. Reçetelerde değişiklikler olabileceği düşünülerek, bu işlemin her ay tekrar çalıştırılması gerekecektir. Bu işlem sonucunda yarımamul ve mamullerin maliyet bilgi girişlerindeki değerlerde değişiklikler olacağından diğer birim tutarlar tekrar gözden geçirilerek ilgili yarımamul ve mamullerin maliyetleri manuel hesaplanarak maliyet bilgi girişi bölümünden düzeltilmelidir.

Uygulama Demo : 6

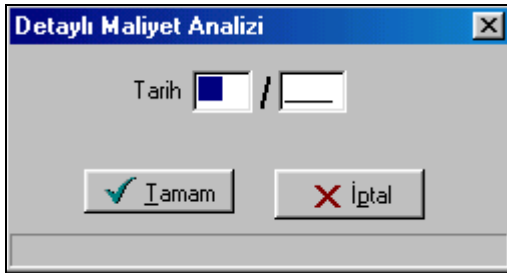
1. Maliyet Muhasebesi modülündeyken işlemler üstüne gel ve klikle. Standart maliyet işlemlerinin üstüne gel. Reçeteden mali sarf oluşturmanın üstüne gel ve klikle.
2. İlk sahadaki liste seçeneğini klikle. Farklı bir maliyet tipi seç. <Tab> tuşu ile bir sonraki sahaya geç.
3. İkinci sahadaki liste seçeneğini klikle.
4. Tamam tuşunu klikle.
5. Gelen onay ekranındaki Tamam tuşunu klikle.

Malisarftan Maliyet Oluşturma

Standart maliyet uygulaması yapan firmaların kullanacağı seçenektir. Malisarftan Maliyet Oluşturma seçeneği ile 30/12/2078 tarihli maliyet bilgilerine, otomatik olarak hammadde sarf, ambalaj sarf, yarımamul sarf bilgileri oluşturulacaktır. Diğer maliyet bilgilerinin hesaplanarak girilmesi gerekecektir.

Detaylı Maliyet Analizi

Netsis Maliyet Muhasebesinde, bilindiği gibi mamul maliyetleri, hammadde, işçilik, amortisman, enerji, yarımamul gibi yaklaşık 12 unsurdan meydana gelen detaylar bazında hesaplanır.

Ancak, çok safhalı üretim akışı olan işletmelerde, yarımamul maliyetlerinin detaylanması ihtiyacı ortaya çıkmaktadır.

ÖRNEĞİN;

M1 (MAMUL)

Y1 (YARI MAMUL1)

H4

H5

Y2 (YARI MAMUL2)

H1 (HAMMADDE1)

H2 (HAMMADDE2)

Şeklinde işleyen bir işlem akışında, M1'in maliyet bilgilerine bakıldığında, alt seviyeden gelen maliyetleri, yarımamul sarf tutarında gözükmektedir (Y1 ve Y2'yi kapsamakta).

M1'in maliyetinin içinde ne kadar işçilik var diye bir soru sorulduğunda, yukarıdaki ağaç yapısından hareket edip, uzun işlemlerle cevap vermek mümkün olmaktaydı.

Netsis, bu sorunun cevabına daha kolay ulaşmak için Detaylı Maliyet Oluşturma seçeneği ekledi. Ayrıca, DETMAL adında, maliyet tablosuna benzer bir yapıda yeni bir tablo oluşturdu.

Detaylı Maliyet Oluşturma çalıştırıldığında, aşağıda görülen yapıdaki bilgiler, program tarafından otomatik oluşturulacak, mamul/yarımamul maliyet kartlarında oluşan yarı mamul sarflarının detaylarına ulaşılabilir ve aynı zamanda ortalama maliyet değerleri, maliyet kalemi bazında ele alınabilecektir.

Yani, eldeki değeri 100 birim olan bir mamulün ne kadarlık kısmının işçilik, hammadde, enerji ve amortisman olduğu gibi sorulara cevap bulunabilecektir.

Detaylı maliyet oluşturma işlemi çalıştırıldığında, DETMAL tablosu oluşturulmakta ve aşağıda bu tabloda bulunan sahalara açıklamaları ayrı başlıklar altında anlatılmaktadır.

KOD : Maliyet Grup Kodu
TARİH : Ay /Yıl Düzeninde Tarih

KENDİ SEVİYESİNDEKİ MALİYETLERİN ORTALAMALARI

Yukarıdaki işlem akış örneğimize göre, M1'in kendi seviyesindeki (H4 – HAMORT, Y1- YARORT)ortalama maliyetlerin, maliyet çeşitlerine göre ortalamaları anlamındadır. Yani, detaylı maliyet oluşturma çalıştırıldığında, mamulün kendi seviyesindeki ortalama maliyet tutarları gider yerleri bazında bulunarak DETMAL tablosundaki aşağıda listelenen sahalara atılacaktır.

ISCORT	(İşçilik giderleri ortalaması)
HAMORT	(Hammadde giderleri ortalaması)
ENERJIORT	(Enerji giderleri ortalaması)
AMORTORT	(Amortisman giderleri ortalaması)
YARDSERORT	(Yardımcı servis giderleri ortalaması)
YEDEKPORT	(Yedek parça giderleri ortalaması)
YARORT	(Yarımamul giderleri ortalaması)
AMBORT	(Ambalaj giderleri ortalaması)
DIGER1ORT	(Diğer gider-1 ortalaması)
DIGER2ORT	(Diğer gider-2 ortalaması)

DIGER3ORT	(Diğer gider-3 ortalaması)
DIGER4ORT	(Diğer gider-4 ortalaması)
DIGER5ORT	(Diğer gider-5 ortalaması)

KENDİ SEVİYESİNDEKİ MALİYETLERİN DÖVİZ ORTALAMALARI

Kendi seviyesindeki maliyetlerin ortalaması başlığı altında anlatılan bilgiler doğrultusunda bulunan ortalama maliyet tutarlarının, döviz cinsinden değerleri gider yerleri bazında bulunarak, DETMAL tablosunda bulunan ve aşağıda listelenen sahalara atılacaktır.

CURISCORT	(Dövizli işçilik giderleri ortalaması)
CURHAMORT	(Dövizli hammadde giderleri ortalaması)
CURENERJIORT	(Dövizli enerji giderleri ortalaması)
CURAMORTORT	(Dövizli amortisman giderleri ortalaması)
CURYARDSERORT	(Dövizli yardımcı servis giderleri ortalaması)
CURYEDEKPORT	(Dövizli yedek parça giderleri ortalaması)
CURYARORT	(Dövizli yarımamul giderleri ortalaması)
CURAMBORT	(Dövizli ambalaj giderleri ortalaması)
CURDIGER1ORT	(Dövizli diğer gider-1 ortalaması)
CURDIGER2ORT	(Dövizli diğer gider-2 ortalaması)
CURDIGER3ORT	(Dövizli diğer gider-3 ortalaması)
CURDIGER4ORT	(Dövizli diğer gider-4 ortalaması)
CURDIGER5ORT	(Dövizli diğer gider-5 ortalaması)

YARI MAMUL SARF TUTARLARININ MALİYET CİNSLERİNDEN AÇILMIŞ DEĞERLERİ

Yukarıdaki işlem akış örneğimize göre Y1'in yarımamul sarf tutarı, aslında Y2'nin hammadde sarflarından meydana gelmektedir (H1,H2). DETMAL tablosundaki NAKHAMTUT (Y2'den Y1'e nakledilen hammadde tutarı) sahasında bu değer görülebilecektir. Bu nakil sarfların tutarı, yarımamul sarf tutarına eşit olacaktır. Aşağıda, detaylı maliyet oluşturma işlemi çalıştırıldığında yaratılan, DETMAL tablosundaki yarımamul sarf tutarlarının gider yerleri bazında detaylı listelenmiştir.

NAKISCTUT	(Nakil işçilik giderleri tutarı)
NAKHAMTUT	(Nakil hammadde giderleri tutarı)
NAKENERTUT	(Nakil enerji giderleri tutarı)
NAKAMORTTUT	(Nakil amortisman giderleri tutarı)
NAKYARDSTUT	(Nakil yardımcı servis giderleri tutarı)
NAKYEDEKPTUT	(Nakil yedek parça giderleri tutarı)
NAKAMBTUT	(Nakil ambalaj giderleri tutarı)
NAKDIG1TUT	(Nakil diğer gider-1 tutarı)
NAKDIG2TUT	(Nakil diğer gider-2 tutarı)
NAKDIG3TUT	(Nakil diğer gider-3 tutarı)
NAKDIG4TUT	(Nakil diğer gider-4 tutarı)
NAKDIG5TUT	(Nakil diğer gider-5 tutarı)

YARI MAMUL SARF TUTARLARININ DÖVİZLİ MALİYET CİNSLERİNDEN AÇILMIŞ DEĞERLERİ

Yarımamul sarf tutarlarının maliyet cinslerinden açılmış değeri başlığı altında anlatılan bilgiler doğrultusunda bulunan ortalama maliyet tutarlarının, döviz cinsinden değerleri gider yerleri bazında bulunarak, DETMAL tablosunda bulunan ve aşağıda listelenen sahalara atılacaktır.

CURNAKISCTUT	(Dövizli nakil işçilik giderleri tutarı)
CURNAKHAMTUT	(Dövizli nakil hammadde giderleri tutarı)
CURNAKENERTUT	(Dövizli nakil enerji giderleri tutarı)
CURNAKAMORTUT	(Dövizli nakil amortisman giderleri tutarı)
CURNAKYARDSTUT	(Dövizli nakil yardımcı servis giderleri tutarı)
CURNAKYEDEKPTUT	(Dövizli nakil yedek parça giderleri tutarı)
CURNAKAMBTUT	(Dövizli nakil ambalaj giderleri tutarı)
CURNAKDIG1TUT	(Dövizli nakil diğer gider-1 tutarı)
CURNAKDIG2TUT	(Dövizli nakil diğer gider-2 tutarı)
CURNAKDIG3TUT	(Dövizli nakil diğer gider-3 tutarı)
CURNAKDIG4TUT	(Dövizli nakil diğer gider-4 tutarı)
CURNAKDIG5TUT	(Dövizli nakil diğer gider-5 tutarı)

DEVIRDUZ Yarımamul sarf tutarı ile nakil tutarları arasındaki farktır. Değerinin 0 (sıfır) olması gereklidir. Çünkü, nakil tutarlarının toplamı, yarımamul sarf tutarını oluşturmaktadır.

Ancak, aşağıda açıklanan Devduzort'daki bozulma nedeni ile bu alanda 0 (sıfır)'dan farklı değerler çıkabilir.

CURDEVIRDUZ Yarımamul sarf ve nakil tutarları arasındaki farkın döviz cinsinden değeridir.

BİR AY ÖNCEKİ YARIMAMUL ORTALAMA MALİYETİNİN, MALİYET CİNSLERİ BAZINDA AÇILIMI

(Bu bilgiler, sadece işlemlerin hızlı yapılabilmesi için DETMAL tablosunda saklanmaktadır).

NAKISCORT	(Nakil işçilik giderleri ortalaması)
NAKHAMORT	(Nakil hammadde giderleri ortalaması)
NAKENERJIORT	(Nakil enerji giderleri ortalaması)
NAKAMORTORT	(Nakil amortisman giderleri ortalaması)
NAKYARDSERORT	(Nakil yardımcı servis giderleri ortalaması)
NAKYEDEKPORT	(Nakil yedek parça giderleri ortalaması)
NAKAMBALAJORT	(Nakil ambalaj giderleri ortalaması)
NAKDIG1ORT	(Nakil diğer-1 giderleri ortalaması)
NAKDIG2ORT	(Nakil diğer-2 giderleri ortalaması)

NAKDİG3ORT	(Nakil diğer-3 giderleri ortalaması)
NAKDİG4ORT	(Nakil diğer-4 giderleri ortalaması)
NAKDİG5ORT	(Nakil diğer-5 giderleri ortalaması)

BİR AY ÖNCEKİ YARIMAMUL ORTALAMA MALİYETİNİN DÖVİZLİ MALİYET CİNSLERİ BAZINDA AÇILIMI

(Bu bilgiler, sadece işlemlerin hızlı yapılabilmesi için DETMAL tablosunda saklanmaktadır.)

CURNAKISCORT	(Dövizli nakil işçilik giderleri ortalaması)
CURNAKHAMORT	(Dövizli nakil hammadde giderleri ortalaması)
CURNAKENERJIORT	(Dövizli nakil enerji giderleri ortalaması)
CURNAKAMORTORT	(Dövizli nakil amortisman giderleri ortalaması)
CURNAKYARDSERORT	(Dövizli nakil yardımcı servis giderleri ortalaması)
CURNAKYEDEKPORT	(Dövizli nakil yedek parça giderleri ortalaması)
CURNAKAMBALAJORT	(Dövizli nakil ambalaj giderleri ortalaması)
CURNAKDİG1ORT	(Dövizli nakil diğer-1 giderleri ortalaması)
CURNAKDİG2ORT	(Dövizli nakil diğer-2 giderleri ortalaması)
CURNAKDİG3ORT	(Dövizli nakil diğer-3 giderleri ortalaması)
CURNAKDİG4ORT	(Dövizli nakil diğer-4 giderleri ortalaması)
CURNAKDİG5ORT	(Dövizli nakil diğer-5 giderleri ortalaması)

DEVDUZORT Maliyet tablosundaki ortalama maliyet ile bu tablodaki (DETMAL) kendi seviyesindeki ortalama maliyetlerin farkıdır. Beklenen değeri 0 (sıfır)'dır. Ancak, iade işlemi olmuşsa fark beklenir ve bu yarı mamulün sarf ettiği diğer mamul / yarımamullerde DEVIRDUZ değerinde farklılık beklenir. İade dışındaki farklılıklarda, inceleme yapılması gerekmektedir. Prosedür dışında yapılmış bir kayıt olup olmadığı araştırılır. (Örneğin; Mamule hammadde sarfı yapılmış ama mamul üretim kaydı yapılmamış olabilir.)

CURDEVDUZORT Maliyet tablosundaki dövizli ortalama maliyet ile bu tablodaki (DETMAL) kendi seviyesindeki dövizli ortalama maliyetlerin farkıdır.

DEVIRBAK Bilgi amaçlı stok bakiyesidir.

URETMİK Bilgi amaçlı üretim miktarıdır.

İLGİLİ DÖNEMİN YARI MAMUL ORTALAMA FİYATLARININ MALİYET CİNSLERİNDEN DETAYI

Y1 örneğinde, yarımamul ortalama değeri aslında sadece hammadde sarflarından meydana gelmektedir (H1, H2). Bu örneğe göre, Y1'in yarımamul ortalama değeri, OAYNAKHAMORT yani ilgili ayın yarımamul seviyesinden nakil olan hammadde ortalamasına eşit olacaktır. DETMAL tablosundaki o aya ait yarımamul ortalama fiyatlarının gider yerleri bazında oluşan değerler aşağıda listelenmiştir.

OAYNAKISCORT	(O ayki nakil işçilik giderleri ortalaması)
OAYNAKHAMORT	(O ayki nakil hammadde giderleri ortalaması)
OAYNAKENERJIORT	(O ayki nakil enerji giderleri ortalaması)
OAYNAKAMORTORT	(O ayki nakil amortisman giderleri ortalaması)
OAYNAKYARDSERORT	(O ayki nakil yardımcı servis giderleri ortalaması)
OAYNAKYEDEKPORT	(O ayki nakil yedek parça giderleri ortalaması)
OAYNAKAMBALAJORT	(O ayki nakil ambalaj giderleri ortalaması)
OAYNAKDIG1ORT	(O ayki nakil diğer-1 giderleri ortalaması)
OAYNAKDIG2ORT	(O ayki nakil diğer-2 giderleri ortalaması)
OAYNAKDIG3ORT	(O ayki nakil diğer-3 giderleri ortalaması)
OAYNAKDIG4ORT	(O ayki nakil diğer-4 giderleri ortalaması)
OAYNAKDIG5ORT	(O ayki nakil diğer-5 giderleri ortalaması)

İLGİLİ DÖNEMİN YARI MAMUL ORTALAMA FİYATLARININ DÖVİZLİ MALİYET CİNSLERİNDEN DETAYI

DETMAL tablosunda oluşan, ilgili dönemin yarımamul ortalama fiyatlarının dövizli maliyet cinslerinden detaylarının oluşturulduğu sahalar aşağıda listelenmiştir

CUROAYNAKISCORT	(Dövizli o ayki nakil işçilik giderleri ort.)
CUROAYNAKHAMORT	(Dövizli o ayki nakil hammadde giderleri ort.)
CUROAYNAKENERJIORT	(Dövizli o ayki nakil enerji giderleri ort.)
CUROAYNAKAMORTORT	(Dövizli o ayki nakil amortisman giderleri ort.)
CUROAYNAKYARDSERORT	(Dövizli o ayki nakil yardımcı servis ort.)
CUROAYNAKYEDEKPORT	(Dövizli o ayki nakil yedek parça giderleri ort.)
CUROAYNAKAMBALAJORT	(Dövizli o ayki nakil ambalaj giderleri ort.)
CUROAYNAKDIG1ORT	(Dövizli o ayki nakil diğer-1 giderleri ort.)
CUROAYNAKDIG2ORT	(Dövizli o ayki nakil diğer-2 giderleri ort.)
CUROAYNAKDIG3ORT	(Dövizli o ayki nakil diğer-3 giderleri ort.)
CUROAYNAKDIG4ORT	(Dövizli o ayki nakil diğer-4 giderleri ort.)

CUROAYNAKDİG5ORT (Dövizli o ayki nakil diğer-5 giderleri ort.)

Dolayısıyla, bir mamulün eldeki ortalama işçilik karşılığı sorulduğunda, ISCORT + OAYNAKISCORT değerlerinin toplamının alınması,

O ayki toplam işçilik sarf tutarı sorulduğunda, maliyet dosyasından ISCILIK + NAKISCTUT değerinin toplamının alınması gerekmektedir.

Daha önce maliyet muhasebesini kullanıp artık detaylı maliyet uygulamasına geçmek isteyen firmaların, maliyet bilgi girişi menüsüne eklenen maliyet yüzdeleri sahasından, bir ay öncesine ait yarımamullerin mamul maliyetine etkisini yüzde değer üzerinden, gider yerleri detayı ile kaydetmeleri gerekmektedir.

Raporlar

- Detaylı Maliyet Listesi
- Özet Maliyet Listesi
- Mamul Ana Grup Kodu Raporu
- Mamul Grup Kodu Raporu
- Ana Grup Kodu Bazında Mamul Raporu
- Mamul Bazında Sarf Raporu
- Hammadde Bazında Sarf Raporu

Detaylı Maliyet Listesi

İstenen mamul grup kodu aralığındaki mamul grubunun, maliyet türleri bazında maliyet değerleri ve maliyet yüzdeleri detaylı olarak bu rapordan alınır. İlgili mamul grubunun verilen aylar bazında, üretim, hammadde, yarımamul kullanım miktarları ve tutarları, işçilik, enerji, amortisman yedek parça, ortalama maliyet değerleri detaylı olarak bu rapor seçeneğinden listelenir.

Mamul Kodu	MAMUL1	Mamul İsmi	MAMUL1
Tarih	30/04/2001		
Maliyet Türleri	Maliyet Değerleri	Maliyet Yüzdeleri	Yüzde
Üretim Miktarı	500	Üretim Yüzdesi	0.16
Hammadde Miktarı	0	Hammadde Yüzdesi	0.00
Hammadde Sarf Tutarı	0	Hammadde Sarf Yüzdesi	0.00
İşçilik	96,774,194	İşçilik Yüzdesi	0.16
Enerji	16,129,032	Enerji Yüzdesi	0.16
Amortisman	6,451,613	Amortisman Yüzdesi	0.16
Yardımcı Servis	0	Yardımcı Servis Yüzdesi	0.00
Yedek Parça	806,452	Yedek Parça Yüzdesi	0.16
SU	4,838,710	Yedek Parça Yüzdesi	0.16
CESİTLİ GİDERLER	5,645,161	Yedek Parça Yüzdesi	0.16
YAKIT	16,129,032	Yedek Parça Yüzdesi	0.16
DİGER	71,572,581	Yedek Parça Yüzdesi	0.16
Ambalaj	0	Ambalaj Yüzdesi	0.00
Yarı Mamul Sarfı	0		
Aylık Maliyet Fiyatı	436,694		
Ortalama Maliyet	436,694		
Bakiye Stok Miktarı	350		
Satış Tutarı	780,000,000		
Satış Miktarı	150		
Ortalama Satış Fiyatı	5,200,000		
İade Miktarı	0		

Uygulama Demo : 7

1. Maliyet Muhasebesi modülündeyken raporlar üstüne gel ve klikle. Detaylı maliyet listesi raporunun üstüne gel ve klikle.
2. Genel kısıtlar ekranında <Tab> tuşuyla ilerleyerek sahalara ilgili bilgileri yaz.
3. Yazıcı seçenekleri tuşunu klikle. Sahalara gerekli bilgileri girmek için <Tab> tuşunu kullan.
4. Rapor tuşunu klikle.
5. Yapılan işlemi iptal etmek için kapat tuşunu klikle.

Özet Maliyet Listesi

Maliyet grup kodu aralığı ile her maliyet grubuna göre üretim miktarı, hammadde sarfları, yarı mamul, ambalaj, işçilik, maliyet fiyatı ve ortalama maliyet başlıklarıyla listelemelerinin alınabileceği bölümdür.

Uygulama Demo : 8

1. Maliyet Muhasebesi modülündeyken raporlar üstüne gel ve klike. Özet maliyet listesi raporunun üstüne gel ve klike.
2. Genel kısıtlar ekranında <Tab> tuşuyla ilerleyerek sahalara ilgili bilgileri yaz.
3. Yazıcı seçenekleri tuşunu klike. Sahalara gerekli bilgileri girmek için <Tab> tuşunu kullan.
4. Rapor tuşunu klike.
5. Yapılan işlemi iptal etmek için kapat tuşunu klike.

Mamul Ana Grup Kodu Raporu

Mamul Ana Grup Kodu Raporu

Genel Kısıtlar | Kısıt | Sıralama | Yazıcı Seçenekleri

Ana Grup Kodu Aralığı Başlangıç Değeri: 1

Ana Grup Kodu Aralığı Bitiş Değeri: 2

1 NOLU SAFHA

2 NOLU SAFHA

Rapor

Oku

Sakla

Yardım

İptal

Ana grup kodu aralığında, maliyet türleri, maliyet türlerine göre muhasebe maskeleri ve dağıtım anahtarlarının listesinin alınabileceği rapor seçeneğidir.

Mamul Ana Grup Kodu Raporu				
	A	B	C	D
1	Ana Grup Kodu	1	Ana Grup İsmi	1 NOLU SAFHA
2	Referans Kodu		Referans İsmi	
3				
4	Maliyet Türleri	Muhasebe Maskeleri	Maliyet Türleri	Muhasebe Maskeleri
5	İşçilik-1	720-01-???	İşçilik-2	730-01-001
6	Enerji-1	730-01-002	Enerji-2	
7	Amortisman-1	730-01-003	Amortisman-2	
8	Yardımcı Servis-1		Yardımcı Servis-2	
9	Yedek Parça-1	730-01-004	Yedek Parça-2	
10	SU-1	730-01-005	SU-2	
11	CESİTLİ GİDERLER-1	730-01-007	CESİTLİ GİDERLER	
12	YAKIT-1	730-01-006	YAKIT-2	
13	DİGER-1	800-01-001	DİGER-2	
14				
15				

Uygulama Demo : 9

1. Maliyet Muhasebesi modülündeyken raporlar üstüne gel ve klikle. Mamul ana grup kodu raporunun üstüne gel ve klikle.
2. Genel kısıtlar ekranında <Tab> tuşuyla ilerleyerek sahalara ilgili bilgileri yaz.
3. Yazıcı seçenekleri tuşunu klikle. Sahalara gerekli bilgileri girmek için <Tab> tuşunu kullan.
4. Rapor tuşunu klikle.
5. Yapılan işlemi iptal etmek için kapat tuşunu klikle.

Mamul Grup Kodu Raporu

Maliyet grup kodu bazında, birim katsayıların, mamul/hammadde hesap kodlarının ve muhasebe yansıtma hesaplarının kontrol amaçlı listelerinin alınabileceği rapor seçeneğidir.

Uygulama Demo : 10

1. Maliyet Muhasebesi modülündeyken raporlar üstüne gel ve klikle. Mamul grup kodu raporunun üstüne gel ve klikle.
2. Genel kısıtlar ekranında <Tab> tuşuyla ilerleyerek sahalara ilgili bilgileri yaz.
3. Yazıcı seçenekleri tuşunu klikle. Sahalara gerekli bilgileri girmek için <Tab> tuşunu kullan.
4. Rapor tuşunu klikle.
5. Yapılan işlemi iptal etmek için kapat tuşunu klikle.

Ana Grup Kodu Bazında Mamul Raporu

Ön sorgu ekranında belirlenen ana grup koduna bağlı stok kodları ve isimlerinin listelendiği rapor seçeneğidir. Bu liste ile stok kartlarında girilen mamul grup kodlarından yararlanılarak, ana grup kodlarına ulaşılmaktadır. Çıkan liste incelenerek yanlış bir ana grup koduna bağlanmış bir stok olup olmadığı kontrol edilebilir.

Uygulama Demo : 11

1. Maliyet Muhasebesi modülündeyken raporlar üstüne gel ve tıkla. Ana grup kodu bazında mamul raporunun üstüne gel ve tıkla.
2. Genel kısıtlar ekranında <Tab> tuşuyla ilerleyerek sahalara ilgili bilgileri yaz.
3. Yazıcı seçenekleri tuşunu tıkla. Sahalara gerekli bilgileri girmek için <Tab> tuşunu kullan.
4. Rapor tuşunu tıkla.
5. Yapılan işlemi iptal etmek için kapat tuşunu tıkla.

Mamul Bazında Sarf Raporu

Maliyet ana grup ve mamul grup kodu aralığında, mamul stok kodu detayı ile istenilen ay için sarf miktar ve tutarlarının listelerinin alınabileceği rapor seçeneğidir. Stok modülü/Maliyet Oluşturma işlemlerinden sonra maliyet ana grup kodu bazında mamullerin sarf miktar ve tutarlarının kontrolleri amacıyla, bu bölümden raporları alınabilir.

Uygulama Demo : 12

1. Maliyet Muhasebesi modülündeyken raporlar üstüne gel ve tıkla. Mamul bazında sarf raporunun üstüne gel ve tıkla.
2. Genel kısıtlar ekranında <Tab> tuşuyla ilerleyerek sahalara ilgili bilgileri yaz.
3. Yazıcı seçenekleri tuşunu tıkla. Sahalara gerekli bilgileri girmek için <Tab> tuşunu kullan.
4. Rapor tuşunu tıkla.
5. Yapılan işlemi iptal etmek için kapat tuşunu tıkla.

Hammadde Bazında Sarf Raporu

Hangi hammaddelerin hangi mamule sarf edildiği, sarf miktar ve tutarları ile ilgili bilgi veren raporlama seçeneğidir.

Uygulama Demo : 13

1. Maliyet Muhasebesi modülündeyken raporlar üstüne gel ve klike. Hammadde bazında sarf raporunun üstüne gel ve klike.
2. Genel kısıtlar ekranında <Tab> tuşuyla ilerleyerek sahalara ilgili bilgileri yaz.
3. Yazıcı seçenekleri tuşunu klike. Sahalara gerekli bilgileri girmek için <Tab> tuşunu kullan.
4. Rapor tuşunu klike.
5. Yapılan işlemi iptal etmek için kapat tuşunu klike.

Örnek Bir Muhasebe Hesap Planı

MUHASEBE HESAP PLANI

HESAP KODU	HESAP ADI	TÜR	GRUP K.
151	YARI MAMULLER-ÜRETİM HESABI	A	15
151-001	1.AŞAMA YARI MAMULLER-ÜRETİM	G	15
151-001-0001	YY1 YARI MAMULLER HESABI	M	15
151-001-0002	YY2 YARIMAMUL HESABI	M	15
151-002	2.AŞAMA MAMULLER-ÜRETİM	G	15
151-002-0001	MAMULLER İÇİN YARIMAMUL HESABI	M	15
152	MAMULLER HESABI	A	15
152-001	MAMULLER HESABI	G	15
152-001-0001	MM1 MAMUL HESABI	M	15
710	DİREKT İLK MADDE MALZ.GİDERL	A	71
710-001	DİREKT İLK MADDE MALZ.GİDERL	G	71
710-001-0001	1.AŞAMA İLK MADDE MALZ.GİDERL	M	71
710-001-0002	2.AŞAMA İLK MADDE MALZ.GİDERL.	M	71
711	DİREKT İLK MAD.VE MAL.YAN.	A	71
711-001	DİREKT İLK MAD.VE MAL.YAN.	G	71
711-001-0001	1.AŞAMA İLK MAD.YANSITMA	M	71
711-001-0002	2.AŞAMA İLK MAD.YANSITMA	M	71
720	DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ	A	72
720-001	İŞÇİ NORMAL ÜCRETLERİ	G	72
720-001-0001	İŞÇİ NORM.ÜCRET./ 1.AŞAMA	M	72
720-001-0002	İŞÇİ NORM.ÜCRET./ 2.AŞAMA	M	72
720-002	İŞÇİ İKRAMİYELERİ	G	72
720-002-0001	İKRAMİYE / 1.AŞAMA	M	72
720-002-0002	İKRAMİYE / 2.AŞAMA	M	72
720-003	İŞÇİ PRİMLERİ	G	72
720-003-0001	İŞÇİ PRİMLERİ / 1.AŞAMA	M	72
720-003-0002	İŞÇİ PRİMLERİ / 2.AŞAMA	M	72
720-004	İŞÇİ FAZLA MESAİLERİ	G	72
720-004-0001	İŞÇİ FAZLA MESAİLERİ / 1.AŞAMA	M	72
720-004-0002	İŞÇİ FAZLA MESAİLERİ/ 2.AŞAMA	M	72
721	DİREKT İŞÇİ.GİDERLERİ YANSIT.	A	72
721-001	DİREKT İŞÇİ.GİDERLERİ YANSITMA	G	72
721-001-0001	DİREKT İŞÇİ GİD./ 1.AŞAMA	M	72
721-001-0002	DİREKT İŞÇİ GİD./ 2.AŞAMA	M	72
730	GENEL ÜRETİM GİDERLERİ	A	73
730-001	İŞLETME MALZEMESİ TAMİR İNŞAAT	G	73
730-001-0001	İŞL.MALZ.TAM.İNŞ./ 1.AŞAMA	M	73
730-001-0002	İŞL.MALZ.TAM.İNŞ./ 2.AŞAMA	M	73
730-001-0003	İŞL.MALZ.TAM.İNŞ./ YEMEKHANE	M	73
730-001-0004	İŞL.MALZ.TAM.İNŞ./ LABORATUVAR	M	73
730-002	ELEKTRİK MALZEMELERİ	G	73
730-002-0001	İŞL.MALZ.TAM.İNŞ./ 1.AŞAMA	M	73
730-002-0002	İŞL.MALZ.TAM.İNŞ./ 2.AŞAMA	M	73
730-002-0003	İŞL.MALZ.TAM.İNŞ./ YEMEKHANE	M	73
730-002-0004	İŞL.MALZ.TAM.İNŞ./ LABORATUVAR	M	73

HESAP KODU	HESAP ADI	TÜR	GRUP K.
730-003	MUHTELİF İŞLETME MALZEMELERİ	G	73
730-003-0001	MUHTELİF İŞLET.MALZ./ 1.AŞAMA	M	73
730-003-0002	MUHTELİF İŞLET.MALZ./ 2.AŞAMA	M	73
730-003-0003	MUHTELİF İŞLET.MALZ./ YEMEKHANE	M	73
730-003-0004	MUHTELİF İŞLET.MALZ./ LABORATUVAR	M	73
730-100	İŞÇİ NORMAL ÜCRETLERİ	G	73
730-100-0001	İŞÇİ NORMAL ÜCRETLER./ 1.AŞAMA	M	73
730-100-0002	İŞÇİ NORMAL ÜCRETLER./ 2.AŞAMA	M	73
730-100-0003	İŞÇİ NORMAL ÜCRETLER./ YEMEKHANE	M	73
730-100-0004	İŞÇİ NORMAL ÜCRETLER./ LABORATUVAR	M	73
730-101	İŞÇİ PRİMLERİ	G	73
730-101-0001	İŞÇİ PRİMLERİ/ 1.AŞAMA	M	73
730-101-0002	İŞÇİ PRİMLERİ/ 2.AŞAMA	M	73
730-101-0003	İŞÇİ PRİMLERİ/ YEMEKHANE	M	73
730-101-0004	İŞÇİ PRİMLERİ/ LABORATUVAR	M	73
730-102	İŞÇİ FAZLA MESAİLERİ	G	73
730-102-0001	İŞÇİ FAZLA MESAİLERİ/ 1.AŞAMA	M	73
730-102-0002	İŞÇİ FAZLA MESAİLERİ/ 2.AŞAMA	M	73
730-102-0003	İŞÇİ MESAİLERİ/ YEMEKHANE	M	73
730-102-0004	İŞÇİ MESAİLERİ/ LABORATUVAR	M	73
730-103	İŞÇİ ÇOCUK PARASI	G	73
730-103-0001	İŞÇİ ÇOCUK PARASI/ 1.AŞAMA	M	73
730-103-0002	İŞÇİ ÇOCUK PARASI/ 2.AŞAMA	M	73
730-103-0003	İŞÇİ ÇOCUK PARASI/ YEMEKHANE	M	73
730-103-0004	İŞÇİ ÇOCUK PARASI/ LABORATUVAR	M	73
730-104	İŞÇİ İZİN HARÇLIĞI	G	73
730-104-0001	İŞÇİ İZİN HARÇLIĞI/ 1. AŞAMA	M	73
730-104-0002	İŞÇİ İZİN HARÇLIĞI/ 2. AŞAMA	M	73
730-104-0003	İŞÇİ İZİN HARÇLIĞI/ YEMEKHANE	M	73
730-104-0004	İŞÇİ İZİN HARÇLIĞI/ LABORATUVAR	M	73
730-105	İŞÇİ SSK İŞVEREN PAYI	G	73
730-105-0001	İŞÇİ SSK İŞVEREN PAYI/ 1. AŞAMA	M	73
730-105-0002	İŞÇİ SSK İŞVEREN PAYI/ 2. AŞAMA	M	73
730-105-0003	İŞÇİ SSK İŞVEREN PAYI/ YEMEKHANE	M	73
730-105-0004	İŞÇİ SSK İŞVEREN PAYI/ LABORATUVAR	M	73
730-200	MEMUR NORMAL ÜCRETLERİ	G	73
730-200-0001	MEMUR NORMAL ÜCRET./ 1. AŞAMA	M	73
730-200-0002	MEMUR NORMAL ÜCRET / 2. AŞAMA	M	73
730-200-0003	MEMUR NORMAL ÜCRET./ YEMEKHANE	M	73
730-200-0004	MEMUR NORMAL ÜCRET./ LABORATUVAR	M	73
730-201	MEMUR İKRAMİYELERİ	G	73
730-201-0001	MEMUR İKRAMİYELERİ/ 1. AŞAMA	M	73
730-201-0002	MEMUR İKRAMİYELERİ / 2. AŞAMA	M	73
730-201-0003	MEMUR İKRAMİYELERİ/ YEMEKHANE	M	73
730-201-0004	MEMUR İKRAMİYELERİ/ LABORATUVAR	M	73
730-202	MEMUR PRİMLERİ	G	73
730-202-0001	MEMUR PRİMLERİ/ 1. AŞAMA	M	73
730-202-0002	MEMUR PRİMLERİ / 2. AŞAMA	M	73
730-202-0003	MEMUR PRİMLERİ/ YEMEKHANE	M	73
730-202-0004	MEMUR PRİMLERİ/ LABORATUVAR	M	73
730-203	MEMUR FAZLA MESAİLERİ	G	73
730-203-0001	MEMUR FAZLA MESAİLERİ/ 1. AŞAMA	M	73
730-203-0002	MEMUR FAZLA MESAİLERİ / 2. AŞAMA	M	73
730-203-0003	MEMUR FAZLA MESAİLERİ/ YEMEKHANE	M	73
730-203-0004	MEMUR FAZLA MESAİLERİ/ LABORATUVAR	M	73

HESAP KODU	HESAP ADI	TÜR	GRUP K.
730-300	ENERJİ VE YAKIT GİDERLERİ	G	73
730-300-0001	ENERJİ VE YAKIT GİD./ 1. AŞAMA	M	73
730-300-0002	ENERJİ VE YAKIT GİD. / 2. AŞAMA	M	73
730-300-0003	ENERJİ VE YAKIT GİD./ YEMEKHANE	M	73
730-300-0004	ENERJİ VE YAKIT GİD./ LABORATUVAR	M	73
730-301	SU GİDERİ	G	73
730-301-0001	SU GİDERİ./ 1. AŞAMA	M	73
730-301-0002	SU GİDERİ / 2. AŞAMA	M	73
730-301-0003	SU GİDERİ./ YEMEKHANE	M	73
730-301-0004	SU GİDERİ./ LABORATUVAR	M	73
730-302	MAK.TES.CİH.BAKIM ONARIM GİD.	G	73
730-302-0001	MAK.TES.CİH.BAKIM GİD./ 1. AŞAMA	M	73
730-302-0002	MAK.TES.CİH.BAKIM GİD. / 2. AŞAMA	M	73
730-302-0003	MAK.TES.CİH.BAKIM GİD./ YEMEKHANE	M	73
730-302-0004	MAK.TES.CİH.BAKIM GİD./ LABORATUVAR	M	73
730-400	HAM.MAD.MALZ.SİGORTA GİDER	G	73
730-400-0001	HAM.MAD.MALZ.SİGORTA./ 1. AŞAMA	M	73
730-400-0002	HAM.MAD.MALZ.SİGORTA / 2. AŞAMA	M	73
730-400-0003	HAM.MAD.MALZ.SİGORTA./ YEMEKHANE	M	73
730-400-0004	HAM.MAD.MALZ.SİGORTA/ LABORATUVAR	M	73
730-401	MADDİ DURAN VARLIK SİG.GİDERİ	G	73
730-401-0001	MADDİ DUR.VARLIK SİG./ 1. AŞAMA	M	73
730-401-0002	MADDİ DUR.VARLIK SİG. / 2. AŞAMA	M	73
730-401-0003	MADDİ DUR.VARLIK SİG./ YEMEKHANE	M	73
730-401-0004	MADDİ DUR.VARLIK SİG./ LABORATUVAR	M	73
730-402	NAKLİYE SİGORTA GİDERİ	G	73
730-402-0001	NAKLİYE SİG. GİDERİ./ 1. AŞAMA	M	73
730-402-0002	NAKLİYE SİG. GİDERİ / 2. AŞAMA	M	73
730-402-0003	NAKLİYE SİG..GİDERİ/ YEMEKHANE	M	73
730-402-0004	NAKLİYE SİG. GİDERİ/ LABORATUVAR	M	73
730-403	DİĞER SİGORTA GİDERLERİ	G	73
730-403-0001	DİĞER SİGORTA GİDERLERİ./ 1. AŞAMA	M	73
730-403-0002	DİĞER SİGORTA GİDERLERİ / 2. AŞAMA	M	73
730-403-0003	DİĞER SİGORTA GİDERLERİ/ YEMEKHANE	M	73
730-403-0004	DİĞER SİGORTA GİDERLERİ./ LABORATUVAR	M	73
730-601	BİNALAR AMORTİSMAN HESABI	G	73
730-601-0001	BİNALAR AMORTİSMAN HES./ 1. AŞAMA	M	73
730-601-0002	BİNALAR AMORTİSMAN HES./ 2. AŞAMA	M	73
730-601-0003	BİNALAR AMORTİSMAN HES./ YEMEKHANE	M	73
730-601-0004	BİNALAR AMORTİSMAN HES./ LABORATUVAR	M	73
730-602	TESİSAT-MAKİNA-CİHAZ AMORTİS.	G	73
730-602-0001	TESİSAT MAKİNA AMORTİSMAN / 1. AŞAMA	M	73
730-602-0002	TESİSAT MAKİNA AMORTİSMAN / 2. AŞAMA	M	73
730-602-0003	TESİSAT MAKİNA AMORTİSMAN / YEMEKHANE	M	73
730-602-0004	TESİSAT MAKİNA AMORTİSMAN./ LABORATUVAR	M	73
730-603	TAŞITLAR AMORTİSMANI	G	73
730-603-0001	TAŞITLAR AMORTİSMANI / 1. AŞAMA	M	73
730-603-0002	TAŞITLAR AMORTİSMANI / 2. AŞAMA	M	73
730-603-0003	TAŞITLAR AMORTİSMANI / YEMEKHANE	M	73
730-603-0004	TAŞITLAR AMORTİSMANI./ LABORATUVAR	M	73
730-604	DEMİRBAŞ AMORTİSMANI	G	73
730-604-0001	DEMİRBAŞ AMORTİSMANI / 1. AŞAMA	M	73
730-604-0002	DEMİRBAŞ AMORTİSMANI / 2. AŞAMA	M	73
730-604-0003	DEMİRBAŞ AMORTİSMANI / YEMEKHANE	M	73
730-604-0004	DEMİRBAŞ AMORTİSMANI./ LABORATUVAR	M	73

HESAP KODU	HESAP ADI	TÜR	GRUP K.
731	GENEL ÜRETİM GİD.YANSITMA HESA		73
731-001	GENEL ÜRETİM GİD.YANSITMA HES.	G	73
731-001-0001	1.AŞAMA YANSITMA	M	73
731-001-0002	2.AŞAMA YANSITMA	M	73
731-001-0003	YEMEKHANE YANSITMA	M	73
731-001-0004	LABORATUVAR YANSITMA	M	73

Gözden Geçirme

- Mamul Ana Grup Kayıtları
- Mamul Grup Kodu Kayıtları
- İşlem Sırası Tanımlama
- Maliyet Hesaplatma
- Maliyet Bilgi Girişi
- Sarf Girişi
- İşlemler
- Raporlar

Sorular:

- 1- Açılan bir mamul ana grup kodu hangi koşulda silinemez?
- 2- Mamul ana grup kodu açılmadan mamul grup kodu kaydı yapılabilir mi?
- 3- Dövizli çalışan carilere ait kartlar açılırken nelere dikkat edilmelidir?
- 4- Mamul ana grup kodu kayıtlarından hangi bilgiler kaydedilmektedir?
- 5- Bir mamul ana grup koduna ait neden mutlaka bir mamul grup kodu açmak gerekmektedir?
- 6- İşlem sırası tanımlama hangi amaçla kullanılır?
- 7- Maliyet hesaplatma işleminde, hangi koşulda sadece Mahsup Oluşturulsun sahası işaretlenebilir?
- 8- Maliyet hesaplatma işlemi, neden her ay, en az bir kere Hazırlık Yapılacak sahası işaretlenerek çalıştırılmalıdır?